NATIONAL LIBRARY OF CANADA
Collection Development Branch
395 Wellington Str. Order sect.
Ottawa, Ont.
K1A ON4

National Library
Bibliothèque nationale
JAN 26 1978
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada ● Tel. 466-0951
Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp., kl. 9 h.-5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 h.-8 õ. Laup. kl. 9 h.-1 p.l.

Tellimishinnad Kanadas: 1. a. $22.00, 6 k. $12.00, 3 k. $8.00. USA-sse: 1 a. $23, 6 k. 12.50, 3 k. $8.50. Ülemeremaadesse: 1 a. $26.00, 6 k. $14.50, 3 k. $9.00.

Kiri- ja lennuposti lisa: Kanadas ja USA-s: 1 a. $11.50, 6 k. $5.75. Ülemeremaadesse: 1 a. $23.50, 6 k. $11.75. Üksiknumber 40¢.

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul: esiküljel $3.75, tekstis $3.50, kuulutuste küljel $3.25.

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

„OUR LIFE" — „MEIE ELU" — Estonian Weekly. Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada. M4K 2R6 ● Tel. 466-0951

— ★ —

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum.

Toimetaja New Yorgis B. Parming 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J., USA. Tel. (201) 262-0773

— ★ —

„MEIE ELU" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas.

Asut. A. Weileri algatusel 1950.

Nr. 3 (1458) 1978 — REEDEL, 20. JAANUARIL — FRIDAY, JANUARY 20 — XXIX aastakäik

ABISTAMISKOMITEE PANUS VANADEKODULE MILJON DOLLARIT

Eesti Abistamiskomitee Kanadas panus vanade puhkekodule on umbes miljon dollarit, millele peaks lisanduma eesti ühiskonna toetus, et ehitustööd võlgadeta läbi viia. Praegu seisab EAK raha kinni 12 müümata „Eesti Kodu" korteri all, mis puhkekodu teostamise juurde asumist viivitab.

Teatavasti EAK suurprojekt Old Kingston Rd-il on plaanitsetud kaheosaline. Algul püstitati EAK krundile korterimajad, millede realiseerimisest saadud tulu on nähtud ette vanade puhkekodu stardikapitaliks.

Nagu EAK laekur Hugo Urm ütles „Meie Elule", lõpetati korterimajade ehitustööd juba mõni kuu tagasi ja vahepeal on tegeletud järelaitamistöödega. Aasta lõpuks võis juba saada täielik ülevaade rahalistest kulutustest, millele võib lisanduda vaid väiksemaid ettenägemata-kulusid. Aruande järgi projekti teostamiskulu on $3.912.000, kuhu on arvestatud ka vanade puhkekodu ja kolme ehituskrundi maa-ala jaotamisega seotud kulud, arhitekti ja inseneri tasud, laenude intressid, tagatis linnavalitsusele jne. mis ei olnud eelarvesse võetud. Kui need kulud maha arvata, siis „Eesti Kodu" kuludeks jääb $3.350.000, mille alusel võib konstateerida, et „Eesti Kodu" otsesed ehituskulud on alla kavandatud eelarvet.

— Kahjuks ei ole see nii hästi tulude osas, ütles Hugo Urm.

Üks suuremaid põhjusi on see, et enamus kortereid oli ette nähtud garaashidega, kuid ostjad neid ei vajanud, kuna ei oma autot. Nii jäi laekumata $90.000. Praegu on veel müümata 12 korterit kokku ligi $450 000 väärtuses. Nende realiseerimine on teravalt päevakorras, et raha vabaks saada ja asuda projekti teise osa — vanade puhkekodu teostamisele. Mõni kuu tagasi EAK juhatus kaalus võimalust kortereid pakkuda ka skandinaavia ja teistele balti rahvusgruppidele. Selle kava seisatas ajutiselt osa praeguste korteriomanike vastuseis, kuid küsimus on uuesti päevakorral kui eesti rahvusgrupist ei leidu ostjaid.

Praeguste andmete järgi saab EAK omalt poolt anda vanade puhkekodu ehitamiseks nii rahas kui eeltööde ja krundi näol ligi miljon dollarit.

Saja voodikohaga puhkekodu ehitamine nõuaks aga lisa veel umbes $500 000. Kui ei taheta teha võlga, tuleks eesti ühiskonnal ulatada oma abistav käsi majandusliku toetuse näol.

— Eriti jõukamad kaasmaalased saaksid aidata kaasa, nii nagu seda on tehtud siinses itaalia ühiskonnas 10-miljonilise vanade puhkekodu ehitamiseks, ütles EAK laekur.

President ei lennanud üle N. Liidu

Nagu nüüd selgus võttis president J. Carteri ohusõit Warssavist Poolast Pärsiasse 90 minutit rohkem aega, sest presidendi lennuk ei viibinud N. Liidu õhuruumis. Peapõhjuseks oli asjaolu, et J. Carter ei talunud seda, et Moskva kommunistlikud navigaatorid oleks juhtinud USA presidendi lennukit. Ilma Moskva KGB koosseisu kuuluvate nagivaatoriteta ei lubanud venelased üle Venemaa territooriumi lennata. Selle tõttu tuli teha pooleteisetunnine ringsõit.

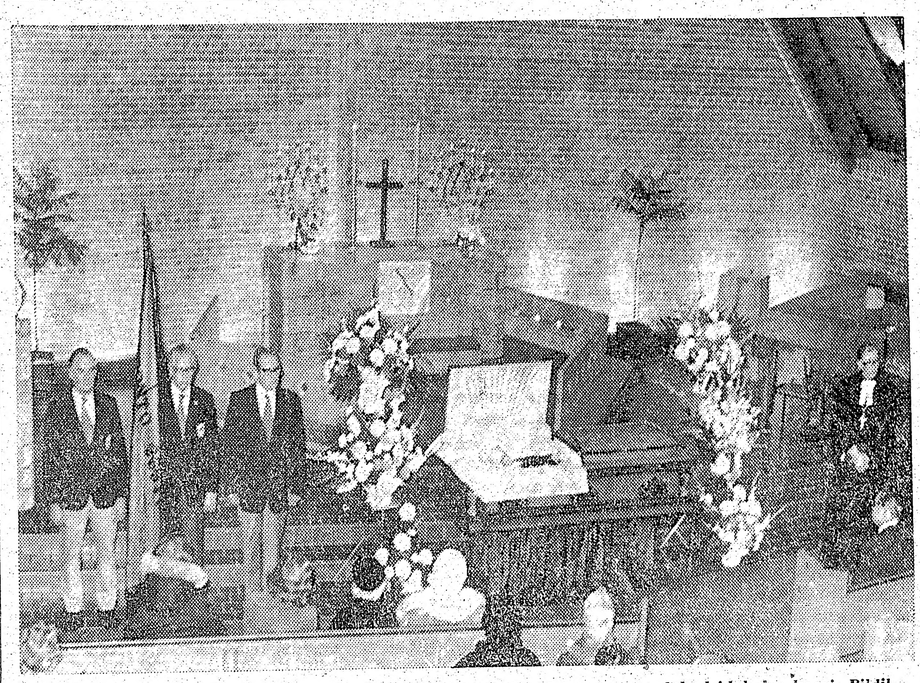

Anton Kasemets saadeti viimsele teekonnale Peetri kirikust, kus leinateenistusel laulsid kolm koori. Pildil — puusärk altari ees. Vasakul Toronto Eesti Võitlejate Ühingu lipp auvalvega, paremal õp. Tõnis Nõmmik.
Foto — O. Haamer

Anton Kasemets maeti austusavaldustega

Reedel kl. 6.30 peeti Peetri kirikus Anton Kasemetsa leinatalitus. Teenis õpetaja T. Nõmmik. Vaatamata küllalt varasele õhtutunnile, olid laulukooride liikmed suurel arvul kohal ja Eesti Võitlejate Ühingu liikmed seisid leinalooris lipuga avatud puusärgi juures auvalves.

Pärast õpetaja avasõnu laulis segakoor Cantate Domino, C. Kipperi juhatusel kaks laulu ja peale kõnet laulis Toronto Eesti segakoor Uno Kooki juhatusel sobiva Joh. Hicb'i „Ole ustav surmani".

Järelhüüdeid ütlesid: Estonia teatri endiste näitlejate nimel R. Lipp, Eesti Lauljate Liidu ja ühtlasi ka Toronto Eesti Meeskoori nimel A. Kelder, Eesti Võitlejate Ühingu nimel K. Tõri, Tallinna Reaalkooli endiste õpilaste nimel H. Meret, Eesti Pensionäride Klubi nimel E. Loosberg ja Toronto Eesti Segakoori nimel G. Teres.

Toronto Eesti Meeskoor H. Toi juhatusel laulis A. Topmani „Requiem" ning segakoor „Cantate Domino" C. Kipperi juhatusel laulis oreli saatel „Meie isa ..."

Laupäeval, kl. 9.15 oli Anton Kasemetsa ärasaatmine kirikust Mt. Pleasant'i kalmistule. Varase tunni ja külma ilma tõttu oli ärasaatjaid vähe. Kalmistul lauldi „Jumal, sul' ligemal'" ja siis lahkuti, jättes igavesele unele ühe Eesti rahva suurmehe, helilooja, teatri direktori, koorijuhi ja laulupidude üldjuhi vaikse sooviga: „Puhka rahus!"

TULI HÄVITAS KUNSTNIK EDGAR AAVIKU SKULPTUURIPARGI AUSTRAALIAS

SYDNEY („Meie Elu" kaastööliselt) — Metsatulekahjud ähvardasid täiesti hävitada Thirlmere läheduses asuva Buxtoni linnakese kus asuvad ka mõned eestlaste ja soomlaste perekonnad. Järjekordselt kuues võsatulekahi arenes pärast nädalast sügavorgudes põlemist pärast lõunapühi katastroofiliseks hüpeteks 80 km kiirusega läänetuulega 30 kraadilises kuumuses üle poole kilomeetriliste vahemaade.

Esimesena hävines Buxtoni rahvamaja kõrval asuv kunstnik E. Aavik'u perele kuuluv elumaja TIKI, mida tema tütar Epp ei suutnud ega [illegible] kaitsta. Õnnetul kombel olid [illegible] ka kohaliku võsatulebrigaadi juhid oma kodudesse appi rutanud ja kohale jõudnud üksikud aitajad ei suutnud või osanud mõni kuu varem sisse seatud veevärgi survepunkte avada. Epp suutis päästa ainult noore talle, kuna äsja poeginud kits sai raskeid põletada. Tikist oli kavatsus välja arendada kunstikool korrespondentsi abil huigete ja nõrkade õpetamiseks. Tules hävisid [illegible] skulptuure, millede fotod ilmunud eesti ja rahvusvaheliste kunstiajakirjade veergudel. Samuti ajakirja „OLIONI" käsikirjad ja kirjavahetus E. Aavik'u superioorsete [illegible] mused 1954—74, mida oli kord loota kohaliku võsatulebrigaadi tus avalikkuse ette tuua.

E. Aavik paari abistaja kaasabil kaitses aga Urituli skulptuuriparki mis on kaetud männimetsaga. Alaline okaste ja lehtede riisumine oli vähendanud tublisti tulekoorma, ning tugev tuul puhus tule kiirelt männipuude alt läbi, ilma et leek oleks jõudnud puude latvadesse.

Täiesti hävis [illegible] skulptuuri 1,6 ha suuruses pargis.

(Järg lk. 3)

JOEKÄÄRU LASTESUVEKODU
TULUTANTSUÕHTU
KELL 20.00 TARTU COLLEGE'IS
REEDEL, 3 VEEBRUARIL 1978
KAJA ORKESTER · KOHVILAUD
SUUPISTED · MAKSULINE BAAR
ÜLLATAV PROGRAMM · LOTERII
PÄÄSMED $10.– ISIKULT
JÕEKÄÄRU LASTEVAHEMATE KOMITEE

Eesti Maja suures saalis toimub 29. jaanuaril 1978 algusega kell 3 p.l.

TALIHARI '78

Pärast lõuna on pühendatud A. H. Tammsaar'e 100 aasta juubeli tähistamiseks ja Karl Ristikivi mälestamiseks.

★ Kohvilaud ★ Loterii ★

Eesti Gaiderite Kogu Korraldav Toimkond

EESTI LIIT KANADAS
TORONTO EESTI SELTSI ja
EESTI MAJA korraldusel

loeng

„EESTI KEEL EESTI KODUS"

Lektor Erna Laanemäe

neljapäeval, 26. jaan kell 8 õ.
Eesti Majas

MEELDETULETUS!

LÕUNA-ONTARIO EESTI NOOREMA PÕLVKONNA

NÕUPÄEVAD HAMILTONIS

Town Manor Hotellis,
28. ja 29. jaanuaril

Registreerida: Peeter Lepson — 67 Garey Ave. Hamilton tel. 527-3546 või Enn Glasser — 34 Glenwood Dr. Kitchener tel. 743-2770

Osavõtu maks $5.00

ELK Juhatus
Nõupäeva Toimkond

Laupäeval, 11. veebr. kell 7.30 õ.
Eesti Maja suures saalis

JR 200
34. AASTAPÄEVAPIDU

Pääsmed ainult eelmüügil, tel. 267-7865 ja 489-8564

TORONTO EESTI VÕITLEJATE ÜHINGU
25. AASTA JUUBELIPIDU
28. jaanuaril 1978 Eesti Maja suures saalis algusega kell 7 õ.

Avasõna: . . . . ksv. A. TOMANDER
Kõne: . . . . ksv. H. KORE
Eeskava: . . . . PEETER TAMMEARU klaveril

Baar ★ Einelaud ★ Rikkalik Loterii

Tantsuks G. ILTALI ORKESTER

Pääsmed $6.00. Laudade ettetellimine ksv. M. Veskimäe tel. 247-9211

KANADA EESTI TEATER

Pühapäeval, 5. veebr. kell 3.30 p.l.
MONARCH PARK SECONDARY SCHOOL, 1 Hanson (Danfort-Coxwell)
A. H. TAMMSAARE 100. sünnipäeva ja
REIN ANDRE neljakümne-aastase lavategevuse tähistamiseks
A. H. TAMMSAARE näidend „JUUDIT"
Avasõna — aupeakonsul ILMAR HEINSOO

Lavastus — REIN ANDRE ● Lavakujundus — ARTHUR MIHKELSOO ● Kostüümid — MARTA TIIDO ● Osalised: VALVE ANDRE ● RITA SUI ● HARRI MÜRK ● KULDAR PALO ● REIN ANDRE ● ALEKS. LIIPERE ● ERNST VÄHI ● TOOMAS KLAMAS ● ANDRES TRUUVERT ● NIKOLAI OAD ● EDDY KUNGLA ● PAUL KRISTAL j.t. ● KAI KÄÄRIDI TANTSUTRUPP.

NUMMERDATUD PÄÄSMED eelmüügil Eesti Majas — Abistamiskomitee, 461-1344 & „Meie Elu", 466-0951 ● Poko's Mt. Pleasant, 488-2078 ● V. Andre, 485-7823.

UUENDAGE „MEIE ELU" TELLIMINE UUEKS AASTAKS.

KÕIKVÕIMSA DOLLARI ALLAKÄIK

Kõige põnevamaks lugemismaterjaliks aastal 1978 on raha. Seepärast, et seda on liiga palju ja et seda ühelgi küllalt ei ole. Raha on kõigil üleliia, kuid selle ostuväärtus on väiksem. Et raha lugemisväärtust rõhutada, tuleb ainult meenutada Westman'i ja Piibelehe lugusid. Kord on üks peal ja teine all, siis jälle vastupidi. Nii on raha paremaks kirjanduslikuks lugemisvaraks.

Viimase sõja lõppedes olid ruineeritud maad Jaapan ja Saksamaa (Lääne) Piibelehe osas ja elasid Westmani armust. Nüüd on rikas Westman USA näol kõige jõulisema tööstusriigina kõige odavama rahavääringu omanik. Nii pakuks rahavääringud lõbusa lugemisvara, kui nende taga ei peituks rohkesti inimlikke ja poliitilisi raskusi. Ka meile, kes meie elame USA külje all Kanadas, kes lõppenud aastal oli tuntud maailma suurima valuutalaenajana ja viib selle kuulsuse endaga kaasa ka käesolevasse. Seda sellepärast, et Kanada uus eelarve tõotab 14 miljardit dollarit defitsiiti ehk 500.— dollarit iga mehe ja naise ja lapse kohta.

USA ja Kanada dollar on juba mõnda aega püsinud pehme valuuta kirjas võrdluses Saksa marga ja Jaapani yen'iga. Kuid pärast aastavahetust sukeldus USA dollar paaniliselt, ühe päeva jooksul 4 protsenti võrdluses Shveitsi frangiga. USA federaal reservide valitsuse aktsioon välisturul sisse tõmmata ligemale 20 miljardi ulatuses USA dollareid väljast laenatud valuutaga andis lühikese vastulöögi, kuid siis langes dollar uuesti.

USA dollari ülemäärane olemasolu välisturgudel jäi ülemääraseks nähtavasti endiselt. Seda vaatamata sellele, et ka teiste maade valitsused on teostanud USA dollari ülesostu oma vääringuhinna hoidmiseks ekspordi huvides. Ükskõik mis põhjused, USA dollarit on palju ja usaldust selle vastu vähe. Kuna Kanada dollar langes viimase aasta jooksul pariteedist USA dollariga 10 protsenti, siis tähendab see veelgi vähemat usaldust siin.

USA dollari langust ja rohkust seletatakse kahel viisil. Esiteks liiga kiire tööstusliku ekspansiooniga tööpuuduse vähendamise huvides. Teiseks dollari õliostu kontodega, milliseid ei ole suudetud pidurdada hinnade tõusu tõttu. USA kulutas välisturgudel 1977. aastal 18 miljardit dollarit lisaks kõikidele eelmistele kulutustele. Kui kaupa on palju, läheb hind alla. USA dollarit oli palju ja selle hind kukkus.

Kaootilisest olukorrast vääringuteturul võivad teenida ainult spekulandid vääringutega. Kaotajaks on rahvad ja inimesed, kes oma valitsuste kaudu on olukorda segatud. USA dollari langus võib väliskaubanduslikult kasuks tulla. Rahvusvahelise vahekordade piirkonnas on tekkimas hõõrumised tugeva valuuta maadega, kes näevad oma väljaveoks toodetud kaupades ainult hinnatõusu ja raskusi ekspordil.

Et vastukaalu saavutada odavale USA dollarile püüdlustes pidurdada oma vääringute suhtelist tõusu või kas suuremate rahakvantumite väljapaiskamisega, soodustatakse omakorda inflatsiooni. Juba ongi näiteks Jaapani kaamerad, elektroonilised seadeldised ja autod inflatsiooniliselt hinnas ülesse läinud. Kuid importkaupade hinnatõusuline eeskuju meelitab ka selle mandri tootjaid matkima importhindu ja omakorduseid hinnatõuse esitama. Ka see on juba osaliselt sündinud.

Nii siis on rahalugemisel kõik põnevamad elemendid käes: dollari langus, inflatsioon ja tööpuudus. See on tõsine majanduskriis, millele mõned vaatlejad ennustavad võimalikku kaootilist arengut, mille tulemused ei allu ühelegi reeglile. Kui meie nüüd ei rakenda püksirihma pingutamist ja meie valitsus(ed) ei suvatse eelarveid tasakaalustada, siis sunnivad meid selleks kaootilise olukorra tulemused, mis on halvem kui endaalgatuslik kokkuhoid.

V.

ÜLESKUTSE

Eestis vangistatud vabadusvõitlejate ja nende perekondade kohta informatsiooni kogumiseks

Vabadusvõitlejad Eestis taotlevad nende vabaduste ja inimõiguste rakendamist, mis on lubatud kõigile Nõukogude Liidu põhiseaduse ja riikidevahel sõlmitud kokkulepete kaudu. N. Liidu kommunistlik diktatuur keelustab pidevalt nende vabaduste ja inimõiguste rakendamist, vahistab ning karistab vabaduste ja inimõiguste nõudjaid. Ta keelustab ka igasuguse informatsiooni väljasaatmist, mis heidab varju seal kehtivale korrale. Nende hulka kuuluvad teated vabadusvõitlejate vahistamise ja karistamise kohta.

Nagu tunnistajate seletustest nähtud, püütakse okupeeritud Eestis ärahoida turistidega kokkusaamine nelja silma all, et neile ei saaks midagi suuliselt edasi anda. Kirjad tsenseeritakse. Külastusviisaga Eesti külastajaid hoiatatakse, et nad tagasi tulles ei räägiks midagi halba elu kohta N. Liidus ega levitaks teateid vangistatud vabadusvõitlejate kohta. Viimased andmed on aga väga olulised, et Eesti vabadusvõitlejaid väljastpoolt aidata.

Vabadel eestlastel on võimalik rahvusvaheliste organisatsioonide kaudu avaldada survet N. Liidu valitsusele, pidada sidet vangistatutega ja saata nendele kinkepakke. Selleks vabade eestlaste vastavad organisatsioonid vajavad võimalikult tõetruid andmeid vangistatute ja nende perekondade kohta: nimi, vanus, perekonnaseis, vangistuse aeg, selle põhjus, vangla või vangilaagri asukoht, vangistuse kestvus ja andmed vangistatu perekonna kohta. Need andmed tuleks ühel või teisel teel, kasutades ka välismaiseid turiste, võimalikult kiiresti teatavaks teha vabade eestlaste vastavatele organisatsioonidele ja ajalehtedele.

Kanadas kõik informatsioon saata aadressil 958 Broadview Ave., Box 208, Toronto, Ont. M4K 2R6. Informatsiooni sellesse kirjakasti on võimalik asetada ka isiklikult, ilma et see kellegi teise käest läbi käiks. ....Kasutage seda võimalust, siis oleme suutelised tõhusalt abistama endiseid ja praeguseid vabadusvõitlejaid Eestis.

Eestis vangistatud vabadusvõitlejate abistamise toimkond.

JOHN E. SOOSAAR, C.A.
Chartered Accountant
Suite 600, 55 University Ave., Toronto, Ontario, M5J 2H7
Tel. 862-7115

AKTUAALSEL TEEMAL

TÖÖPUUDUS SUURENEB JA VALITSUS ON NÕUTU

Kanada on jõudnud olukorda, kus tööpuudus on jõudnud ja ületanud kõige raskema depressiooniaja mõõtmed ja arvud. Ametlikult on tööta juba üle 8,5% töötajate arvust. Töötatööliste arv oli juba 882,000 ja 42.000 rohkem kui möödunud kuul ja 128.000 rohkem kui möödunud aasta novembri kuul. Kuid kõige halvem on, et vastava ala minister B. Cullen märkis avalikult, et valitsusel puuduvad väljavaated tööpuuduse vähendamiseks ja selline olukord kestab veel vähemalt järgmisel aastal. Samal ajal on töötute arv USA-s ainult 6% ja seega väiksem üle mitme aasta. Sellepärast on üldine arvamine, et praegused raskused Kanada majanduses on praeguse liberaalide valitsuse vildaka majanduspoliitika tulemuseks. Tohutu suur võlakoorem, hindade ja kasumi kontroll ning liiga kõrged maksud. Kõrged tööpalgad ja ebaproduktiivne tööprotsess.

UGEJA KIRJUTAB

„Meie Elu" avaldab meelsasti oma lugejate mõtteavaldusi — ka neid mis ei ühtu ajalehe seisukohtadega. Palume kirjutada kokkuvõtlikult ja lisada oma nimi ja aadress. Toimetus jätab endale õiguse lugejate kirju redigeerida ja lühendada ning mittesobivuse korral jätta avaldamata.

Vanker rakendati hobuse ette

Eesti organisatsioonide esindajate koosolekul, esmaspäeval 9. jaanuaril, kus arutusel oli meie rahvusliku suurpäeva — Võidupüha tähistamise küsimus, lepiti pärast pikemaid sõnavõtte kokku Killamänge korraldava toimkonnaga, et võidutule toovad kohale maakondlikud esindajad ja võitlejateühingu esindajate kaudu annavad selle üle E. V. esindaja, aupeakonsul I. Heinsoole, kes süütab Võidutule.

See on iseseisvusaegse traditsiooni peapeale pööramine. Siis süüdati võidutuli Tallinnas, riigivõimu kõrgeima esindaja poolt ja kanti mootorratturite abil laiali üle Eesti. Miks on vajalik loobuda sellest iseseisvusaegsest traditsioonist ja vähendada E. V. siinse kõrgeima esindaja, aupeakonsuli autoriteeti ja teha võidutule süütamine tema poolt olenevaks killamängudelt toodavast tulest.

Kui meie ise ei austa ega tunnusta E. V. siinse esindaja autoriteeti, siis ei austa ega tunnusta teda ka teised. Veel on aeg rakendada hobune vankri ette ja jäädä iseseisvusaegse võidutule süütamise traditsiooni juurde. Võidutule süütamist ja levitamist ka maakondlikesse piiridesse, kui seda soovitakse saab korraldada väga efektiivselt igal pool kus Võidupüha tähistatakse, ka Toronto eestlaste Võidupüha tähistamisel.

Vankri rakendamine hobuse ette tähendab veel eesti organisatsioonide lõhkumist ning väljalülitamist Võidupüha tähistamisest. Kust tulevad need „maakondlikud" eestlased, kes mitte eesti organisatsioonide ridadest, teevad oma killamängud ja lähevad siis jälle oma organisatsiooni tagasi. Või on kavatsus organiseerida jäädavad maakondlikud laulukoorid, rahvatantsurühmad ja spordiseltsid, kes omavahel hakkavad võistlema ja üldlaulupidusid korraldama. Et sellest midagi välja ei tule, on iseenesest selge, kuid meie organisatsioonide koostööle on see löögiks.

Oleks aeg apelleerida kainele mõistusele ja rakendada hobune vankri ette.

A. Nõmmik

Kuna tööpuudus üha suureneb ja valitsusel puuduvad väljavaated olukorra parandamiseks lähemal ajal, siis püütakse jõuda selgusele, mis on põhjustanud praegused raskused. Ühelt poolt arvatakse, et praeguste raskuste juured ulatavad isegi Kanada haridussüsteemi. Kanada on põhiliselt kapitalistlik maa ja naudib kõiki demokraatliku korra hüvesid. Kuid praegune haridussüsteem kasvatab noori vihkama ja põlgama kapitalistlikku majandussüsteemi. Akadeemilistes ringkondades vaigitakse kapitalistliku korra hüvedest, vaid tõstetakse esile marksistlikku võimukorda ja noori kasvatatakse sotsialistideks. Noortel, kes tulevad Kanada koolidest ei ole aimugi sellest, et demokraatia ei saa eksisteerida ilma kapitalistliku majanduse baasita.

Marksistlikus ühiskonnas võtab riik majanduse juhtimise oma kätte ja seal ei sallita enam opositsiooni. Kapitalistlik majandus garanteerib automaatselt demokraatlikke vabadusi. P. E. Trudeau hinna ja kasumikontroll on üheks põhjuseks, et tööpuudus on nii tohutu suur. Mida rohkem majanduslike kitsendusi, mida rohkem sotsialistliku ja riigipoolt juhitud ja kontrollitud majanduse poole, seda vähem tööd ja leiba, sest kapital põgeneb sealt, kus tehakse takistusi suurema kasumi saamiseks. Kanada on tihedalt seotud USA-ga. USA ettevõtted omasid osakondi Kanadas niikaua, kui tööpalgad siin olid odavamad ja maksud väiksemad. Nüüd on olukord vastupidine. Maksud on kõrgemad ja tööpalgad suuremad ning tööproduktiivsus madalam. USA ettevõtted tõmbavad oma osakondi ja kapitali Kanadast välja. Sellepärast on USA-s praegu ainult 6% ilma tööta ja Kanadas on töötatööliste protsent üle 8,5-e seega kõrgem kui raskel depressiooni ajal.

Opositsioon tõstab häält ja süüdistab valitsust saamatuses. Nad soovitavad ühe abinõuna maksude alandamist, et rahval jääks rohkem raha tarbekaupade ostuks. Kuid vastava ala ministrid J. Chreatien ja B. Cullen lükkasid külmalt kõik need ettepanekud tagasi. Minister B. Cullen püüab avalikult selgitada, et valitsusel puuduvad kavad tööpuuduse vähendamiseks ja tööpuudus kestab nii sel, kui ka veel järgmisel aastal. See on väga kehvaks tröösti.

Kõige raskem on Kanada noortel tööd leida. Põhjusi selleks on mitmeid. Kuid üheks peapõhjuseks on praegune immigratsioonipoliitika, kus tuuakse üle maailma igalt poolt eriteadlasi Kanadasse, just nagu oleks Kanada mõni tehniliselt mahajäänud maa, kus neist suur puudus. Teiseks tuuakse siia sisse poliitilisi põgenikke, eriti neist maadest, kus kommunistlik või pahempoolne kord kukutatakse. Tshiilist toodi peale S. Allende kommunistliku korra kukutamist kogu tolle maa administratsioon Kanadasse ja koolitati siin vastavatele ametikohtadele. Neid on Kanadas juba 7000. Peale selle on tulnud sisse immigrante Indiast ja indialasi Aafrikast ja mujalt, kes loevad ennast kõrgemasse ühiskonna klassi kuuluvaks ja ei tee üldse füüsilist tööd, sest nende usk ja seisus ei luba seda.

Kui nendega täidetakse kõik töökohad haridust ja erialalist ettevalmistust nõudvatel aladel, kuhu lähevad siis noored, kes Kanadas koolist välja tulevad. P. E. Trudeau soovitas toona üliõpilastel minna USA-sse ja mujale välismaale tööd otsima. Agaramad seda teevatki ja suunduvad USA-sse. Kuid ka seal on noorte rakendamisega teistel põhjustel omad raskused. Need on põhjused, miks üle 400,000-de Kanada noore mõlemast soost 15—24 eluaasta vahemaal on ilma tööta. Konservatiivide töötute kriitik J. McGrath tõi parlamendis ette, et tööpuudus on juba põhjustanud sotsiaalseid pahesid, enesetapmisi, alkoholismi ja kuritegevust. Kõige suurem on muidugi töötute arv Atlandi provintsides ja seal on ka kõige rohkem töötuid noori.

Opositsioon nõuab, et peaminister püüaks tööpuuduse lahendamiseks pidada nõu provintsi peaministritega. Ametiühingute ringkondadest nõutakse isegi jälle uut eelarvet. Eksperdid väidavad, et tööpuuduse lahendamiseks oleks ainukene tõhus abinõu, kui selleks otstarbeks valitsus investeeriks summasid ja paneks käiku uusi tööstusi. Nõutakse ka immigratsiooni kinni külmetamist, seniks kui töötud on leidnud tööd. Kuid Kanadasse ei tule sisse mitte üksi uusi immigrante, kes tõrjuvad tööturult välja Kanada töölisi, vaid kogu aeg voolab sisse immigrantide sugulasi, vanu isasid ja emasid, kes hakkavad saama Kanada sotsiaalabi ilma, et nad ühtegi päeva Kanadas oleks töötanud. USA-s on töökäte puudus mitmel alal, kuid immigratsioon on pandud seisma. Palju halvem on aga olukord Quebecis, kust uue keeleseaduse tõttu kindlustusettevõte „Sun Life" jt. põgenevad.

Näib, et selles olukorras on ainukeseks lahenduseks, kui eelseisvatel valimistel rahvas praeguse valitsuse asendab uuega.

AJK

Esto Mutual Fund Ltd.
13. jaan. aktsia hind $5.36
145 King Street West, Suite 1900, Toronto M5H 3M1 — tel. 364-1131
Õhtul tel. 925-6812

Austraalia kroonika

LIBERAALIDE SUUR VÕIT

Möödunud aasta 10. detsembril toimunul üleliidulistel valimistel sai liberaalide ja agraarerakonna koalitsioon kõigi ennustuste ja ringküsimuste andmete kiuste suure võidu osaliseks. Enamiku poliitiliste kommentaatorite arvamiste ja kõigi ringküsimuste tulemuste kohaselt valimised pidid paremal juhul lõppema väikse enamuse saavutamisega valitseva koalitsiooni poolt. Tegelikult saavutas koalitsioon peaaegu sama rõhuva enamuse nii alamkojas kui senatis, nagu see tal seni oli.

Kohe valimiste tulemuste teatavaks saamise järel 10. detsembri hilisõhtul teatas senine tööerakonna juht G. Whitlam televisiooni intervjuus, et tema astub oma kohalt tagasi, mida ta varsti ka tegi.

Uueks tööerakonna opositsioonijuhiks valiti W. G. Hayden, kes oli G. Whitlami omaeagses kabinetis esialgu sotsiaal- ja hiljem rahaministriks. Varjuministrite ja teiste ametimeeste valimisel tööerakonna parlamendiliikmete kogu (caucus) poolt sai erakonna vasakpoolne tiib tunduvate kaotuste osaliseks, kuna valituiks osutusid enamasti parempoolsesse tiiva või keskgruppi kuuluvad isikud. Läbi kukkus valimistel ka senine oppositsiooni juhi asetäitja T. Uren, kelle asemele valiti mõõdukate hulka kuuluv L. F. Bowen. T. Uren on tööerakonna üks pahempoolsemaid tegelasi. Uueks rahanduse varjuministriks sai R. Willis, kes ei oma, nagu ta eelkäijagi C. J. Hurford, mingeid kogemusi sel alal, kuid näib olevat andekas ja intelligentne mees.

Parlamendi valimiste tulemused osutusid suureks üllatuseks, kuna valitsev koalitsioon ei suutnud täita talle asetatud lootusi ja kuna valimiste väljakuulutamine terve aasta enne seaduslikku tähtaega osutus kaunis läbipaistvaks ja raskelt õigustatavaks poliitiliseks trikiks. Pealegi algas valimiskampaania liberaalide ja agraarerakonna koalitsioonil ebaedu tähe all. Nimelt sai kõige ebasobivamal ajal teatavaks, et M. Fraseri rahaministrile ja ta asetäitjale P. Lynchile ja ta perekonnale kuuluv ettevõte (n.n. Family Trust) oli sisse mässitud ühte maaga hangeldamise skandaali Viktoorias, milles olevat leidnud aset mõningad ebaseaduslikud asjad. Kuigi P. Lynchile ei inkrimineeritud isiklikult osavõttu seadusevastasest tegevusest, tema vastu tõstetud etteheited olid sellegi poolest kompromiteerivad, sest hoolimata oma kõrgest positsioonist rahaministrina olevat ta osa võtnud oma trusti läbi spekuleerimisest maaga teenides seeläbi suure summa raha ja kasutades perekondlikkude trustide kohta käivaid seadusi õiglasest tulumaksust mööda hiilimiseks.

Selle pahanduse tulemusena pidi P. Lynch just enne valimisi oma kohalt tagasi astuma, jäädes aga samal ajal asja selgumiseni edasi peaministri asetäitjaks.

Kõne all olev vahejuhtum, millist tööerakond kasutas laialt ära valiskampaanias poliitilise profiidi huvides, ei rikkunud siiski M. Fraseri shansse.

Tööerakonna raske lüüasaamise põhjuste otsimisel ollakse üldiselt üksmeeles, et peamisi põhjuseid oli kolm.

Esimeseks oli see, et rahvas ei olnud veel unustanud tööerakonna ebakompetentset valitsust G. Whitlamiga eesotsas, mis viis Austraaliat majandusliku kokkuvarisemise lähedale. Teiseks põhjuseks oli see, et rahval ei olnud usaldust tööerakonna juhi G. Whitlami vastu ja ta ei tahtnud näha teda jällegi peaministri kohal. Kolmandaks — ja ka peamiseks — põhjuseks peetakse aga tööerakonnale kahjuks osutunud valimisprogrammi, mida G. Whitlam esitas oma erakonna nimel ja mille ümber keerles valimisvõitlus.

Nimelt lubas G. Whitlam võimule tuleku puhul rakendada kahte abinõud tööpuuduse ja inflatsiooni võitmiseks. Üheks pidi olema M. Fraseri viimases eelarves ettenähtud tulumaksu vähendamise klausli tühistamine, milline klausel nägi ette, et alates 1. veebruarist 1978 tulumaksu määrad vähendatakse. See pidi G. Whitlami kinnitusel vältima inflatsiooni tõusu. Teiseks abinõuks pidi olema erimaksu (payroll tax) kaotamine palkadelt, millist erimaksu maksavad kõik tööandjad Austraalias. G. Whitlam püüdis rahvale selgeks teha, et saades vabaks sellest maksust ettevõtted suurendavad tööliste arvu või vähendavad oma toodete või kaupade hindu, mis kõik mõjuks majandusele stimuleerivalt.

Neid kinnitusi aga rahvas ei uskunud; pealegi igal mõtlejal inimesel oli selge, et ettevõtted ei saa suurendada tööliste ja teenistujate arvu, kui selleks ei ole majanduslikke eeldusi. Mis aga puutub tulumaksu vähendamise seaduse kaotamise lubadusse, siis see lubadus leidis üldiselt väga vaenulikku suhtumist, kuna siinse tavalise kodaniku taotluseks on ennekõike oma taskuhuvid.

Valimisvõidu järel, korraldas M. Fraser oma ministeeriumi mõningal määral ümber. Peamiseks muudatuseks on see, et uueks rahaministriks sai P. Lynchi asemele noor ja paljutõotav poliitik J. W. Howard, kes täitis neid ülesandeid lühikest aega enne valimisi pärast P. Lynchi tagasiastumist. Peaministri asetäitjaks aga jäi P. Lynch edasi, saades uues ministeeriumis teise portfelli.

Valimiskampaania ajal pakkus muuseas palju hämmastust see, et opositsiooni varjuministrite poolt korduvalt esineti vastuoluliste seletustega majanduspoliitilistes küsimustes. Kuna sellised seletused tulid just neilt varjuministritelt, kelle kompetentsi kuulusid rahandus, tööstus ja majandus, siis see aitas palju kaasa opositsiooni ebakompetentsuse ja ebausaldusväärsuse reputatsiooni süvenemisele.

★

8. detsembrfil m.a., s.o. kaks päeva enne parlamendivalimisi, astus Canberras ametisse uus kindralkuberner. Teatavasti otsustas endine kindralkuberner Sir John Kerr tagasi astuda umbes aasta enne tähtaega. Põhjuseks oli, et ei tahtnud kuidagi viisi vaibuda tema vastane meeleolu, mis tekkis teatud ringkondades sellest ajast saadik, kus ta tagandas 1975 a. G. Whitlami valitsuse. Kus ta iganes ilmus sellest ajast saadik oma avalikkude kohuste täitmiseks, leidsid aset lärmakad tema vastased demonstratsioonid ja ka igasugused huligaanilised väljaastumised. Ajajooksul need küll vähenesid, kuid päriselt siiski ei vaibunud. Viimaks ta tüdines ja esitas kuningannale lahkumispalve.

Uueks kindralkuberneriks määrati peaminister M. Fraseri ettepanekul õigusteaduse professor Sir Zelman Cowen, rahvuselt juut.

Tema on teiseks juudi soost kindralkuberneriks Austraalias. Esimeseks oli Sir Isaac Isaacs, kes määrati sellele kohale 1931 aastal.

Muude uue kindralkuberneri prerogatiivide seas on ka see, et ta on Austraalia sõjavägede ülemjuhataja.

L. Trett

Kõikideks kindlustusteks
H. LATER & CO. LTD.
„Insurance"
1482 Bathurst St.,
Toronto, M5P 3H1
Tel.: 653-7815 ja 653-7816

Uus juht puhastab CIA'd

Üks USA välisvastuluure CIA ametnik on seletanud oma sõpradele, et admiral Turner on vallandanud senini juba 820 teenistujat, kuna neid ei peetud küllalt usaldatavaks uues olukorras. Kuid ta on märkinud, et tõenäoliselt võiks vallandada veel 1200 kahtlast teenistujat 4.500-st ametnikust ilma, et kahjustataks USA huvisid.

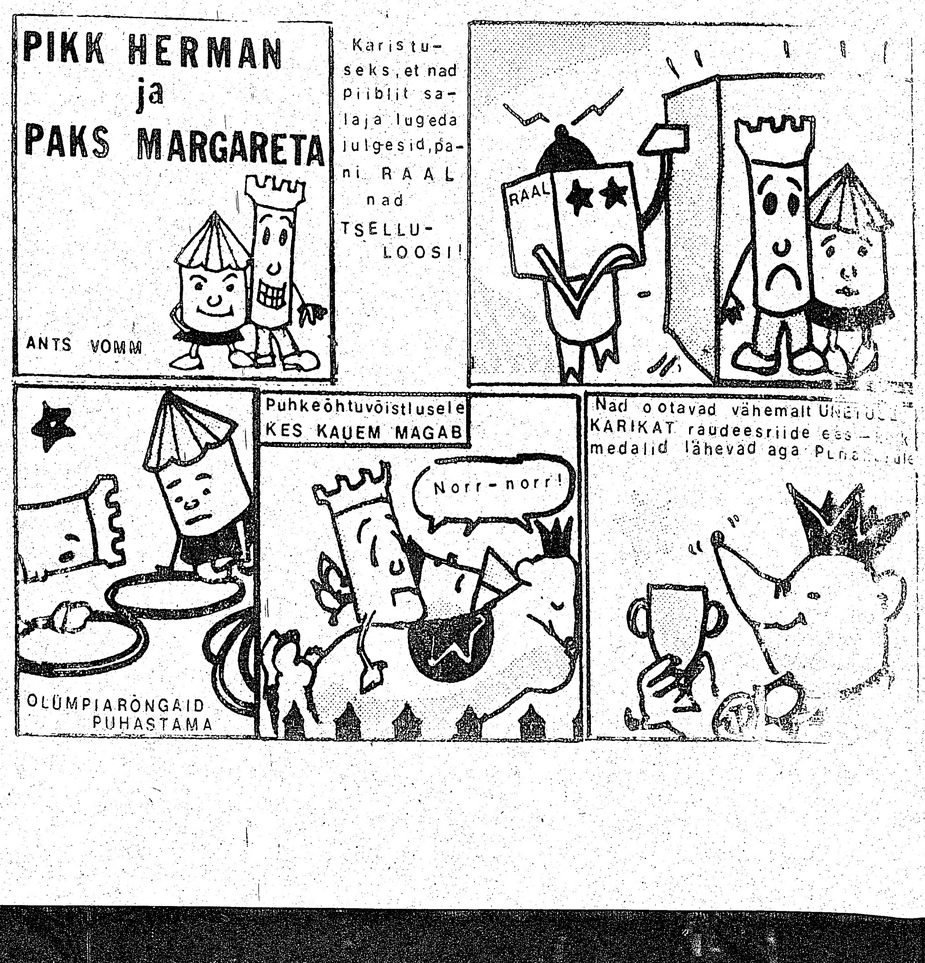

UUS SUURMAANTEE LÄBI JÕEKÄÄRU SUVITUSALADE

Anti sisse vastulause

Kaks kohalikku ajalehte (Uxbridge ja Sutton) avaldasid hiljuti pikemad artiklid uue suurmaantee ehitamisest läbi Udora, idast läände, mis mõjutaks Jõekääru laste suvekodu ja sealsete eestlaste suvitusalasid.

Juba kaks viimast aastat on peetud koosolekuid provintsi teedeministeeriumi ja kohalike vallavalitsuse esindajate vahel, et leida lahendust kõige kasulikuma ja praktilisema uue ühendustee rajamiseks ida ja lääne vahel — maanteede 400 ja 7 vahel. Järjest suureneva liikluse ja samuti mootorsõidukite rohkuse tõttu on avaldatud soovi ühe uue tee ehitamiseks, et kergendada liiklust nr. 7 maanteel, mis on praegu ainuke otseühendus ida ja lääne vahel Simcoe järve lõunapoolsel kaldal.

Selle uue projektiga aga kaasuvad igasugused probleemid ja üks nendest on Jõekääru suvitusaladega väga lähedalt seotud.

Uus maantee tuleks otse läbi Udora küla ja Jõekääru lõuna või põhja poolsetest maa-aladest väga lähedalt mööda.

Et ära hoida igasuguseid ettenägematuid olukordi, mis kaasuvad selle tee ehitamisega, on Ühing Eesti Suvekodud Jõekäärul juhatus astunud vastavaid samme, et võimaluse korral muuta maantee suunda kas lõuna- või põhjapoole Jõekääru maaaladest. Ümberkaudsetele taluomanikele ja samuti ka üksikelamute omanikele oli saadetud kutsed, et osa võtta kohalikest informatsiooni koosolekuist, mis peeti 13., 14. ja 15. detsembril m.a. Udora rahvamajas peeti koosolek 15. dets., millest kõiki asjast huvitatuid oli palutud osa võtma koos U.E.S.J. juhatuse esindajatega.

Ühingu juhatus andis sisse kirjaliku vastulause omapoolse arvamuste avaldamiseks.

Uue maantee ehitamine läbi Udora mõjub väga takistavalt meie suvekodu korraldamisele ja on hädaohtlik lastele.

Juuli ja augusti kuudes on praegusel maanteel väga tihe liiklus ja kui sellest tehakse suurmaantee, muutub see nii jalutajatele kui ka jalgratturitele väga hädaohtlikuks. Samuti mõjub see kahjustavalt laste ujulale ja ümbruskonna seedrihekkidele kuna talveperioodil kasutatakse keemilisi aineid ja soola teede korrashoiuks. Umbes neljakümne kruudi üks külgedest on maantee poole ja selle tõttu suurliiklus mõjub kahjustavalt teeäärsetele puudele ja põõsastele, millised on istutatud juba 15—20 aastat tagasi, ja tuleksid nüüd mahavõtmisele. Samuti on paljud krundiomanikud hakanud hoolitsema lindude ja loomade eest, mille tagajärjel neid leidub Jõekääru ümbruses külluses. Suurliikluse sissetoomisega hävineks kõik see, mida on aastatega saavutatud.

Kõiki neid asjaolusid arvestades leidis juhatus, et midagi peab selle heaks tegema, et saaksime ka edaspidi suvekuudel korraldada lastesuvekodu ja veeta nädalalõppe maaelu vaikuses, ilma et peaksime kuulma mootorsõidukite mürinat oma akna all.

PONTIAC

PAUL JUTTUS

HOGAN PONTIAC BUICK LTD.

348 Danforth Ave.

Telefon äris: 461-3561

PONTIAC
BUICK
LEMANS
PHOENIX
FIREBIRD
SUNBIRD
CENTURY
ACADIAN
SKYHAWK

G.M.C. Veoautod

Pruugitud autod

Epp Aavik sai tulest päästa oma koera ja kitse.

Tuli hävitas . . .

(Algus esiküljel)

Peamine tänu kuulub aga viimasel kriitilisel momendil kui kogu park oli juba kolmest küljest tulest haaratud, Pictoni tuletõrjele kelle võimsad pumbad päästsid OLI-ON maja ja kõrvalhooned.

Aasta tagasi avatud skulptuuripark oli avatud ainult kitsamale ringile, kuna skulptuurseid ühikuid kasutati filmide tegemiseks mis õnnekombel säilusid, ning võivad kord jõuda ka kaasmaalasteni. Seni tehtud 40 lühifilmi olid mõeldud Washingtonis toimuvale näitusele 1978 a. mais.

☆

E. Aavik organiseeris 1956 Balti kunstnike grupi n.n. kuus suunda, kes esines esmakordselt prof. Bissieta galeriis Sydneys, millest arenes Austraalia grupp koos Melbourne läti ja rea austraalia kunstnikega kes saavutasid 1959 ja 1960 Pariisis silmapaistva edu. Eriti Raymond Duncani (Isadore vend) galerii näitusel mille avas end. Prantsuse peaminister Paul Boncour, ning kust osteti Kultuuri ministri Malraux esindaja poolt üks E. Aaviku akvarell Beaux d'Art riiklikku kunstigaleriisse.

Saavutatud edu julgustas E. Aavikut müüma oma perekonna majad Sydneys Double Bays ning viima sama näitust USA-sse, kus toimusid näitused New Yorgis, Detroitis ja Chicagos. Viimases tuntud esimese abstraktse kunstniku Leedu Ciurlionise galeriis.

Buxtoni läheduses asub Thirimere Raudteemuuseum mis korraldab sõidusid Buxtoni ja tagasi. Uritud Skulptuuri Park ja Tiki kui kunstikohviku avamine üldpublikule oli kavatsusel. „Kuus suunda" kunstigrupp E. Aavik ja A. Mölder (praegu USA-s) on kui eesti kunstnikud jõudnud ka rahvusvahelisele kunstiareenile raamatute „Australian Painting 1788—1970" ja „Australian Art Encyclopaedia" kaudu mis on saadaval lääne maailma raamatukogudes ja raamatukauplustes.

☆

Buxtoni tuli, mis hävitas kokku viis elumaja ja rida kõrvalhooneid, nõudis oma saagiks ka maailmakuulsa arhitekti Eero Saarinen'i vanaonupoja Erkki elumaja, kelle tütar Outi kavatseb USA-s jatkata arhitektuuri õppimist.

RESERVEERIGE AEGSASTI!

FINNCHARTER LENNUD 1978

SOOME

Koduselt Finnair'i tiibadel Soome

	LAHKUMINE	SAABUMINE	KESTVUS	VIIMANE RESERVATSIOONI PÄEV	HIND
TORONTOST	20. JUUNI	13. JUULI	23 PÄEVA	5. MAI	$474.00
	21. JUUNI	20. JUULI	29 PÄEVA	5. MAI	$474.00
	11. JUULI	9. AUGUST	29 PÄEVA	26. MAI	$474.00
	2. AUGUST	23. AUGUST	21 PÄEVA	16. JUUNI	$474.00
VANCOUVERIST	13. JUUNI	3. AUGUST	51 PÄEVA	28. APRILL	$488.00
	21. JUUNI	18. JUULI	27 PÄEVA	5. MAI	$488.00
	6. JUULI	27. JUULI	21 PÄEVA	19. MAI	$502.00

TINGIMUSED:

- Torontost sõita soovijail tuleb lennupileti reserveerimisel maksta sisse $60.00, Vancouverist sõita soovijail $70.00. Sõidust loobumisel ei maksta seda summat
- Koha reserveerimine teha vähemalt 45 päeva enne sõitu ja lõpposa hinnast maksta vähemalt 45 päeva enne sõitu.
- Sõidukavatsusest loobumisel vähem kui 45 päeva enne ärasõitu reservatsiooni sissemaksu ei tagastata. Loobumisel 45—35 päeva enne ärasõitu peetakse samuti reservatsiooni sissemaks, juhul kui asendatakse teise reisijaga. Muul juhul peetakse kinni kogu pileti hind.
- Küsige täpsed reservatsiooni- ja loobumistingimused oma reisibüroolt.
- Sülelaste (alla 2 aasta) piletihind on 10% vastavast täiskasvanute hinnast.
- Laste (2—11 a.) piletihind on $25.— odavam täiskasvanu piletihinnast.
- Pileti hind ei sisalda Kanada õhusõidumaksu, $8.00, mis tuleb maksta eraldi. Sülelaste pileteilt ei tule seda maksu maksta.
- Kõik lennud tehakse Finnair'i või Kar-Air'i DC-8 lennukeil.
- Kõik lennud on Kanada õhuvalitsuse poolt heaks kiidetud.

RESERVEERIGE ENDILE KOHAD VÕTTES ÜHENDUST MÕNE MEIE JÄRGMISE ESINDAJAGA

FINNCHARTER

Tel. (416) 362-2323

Langenute mälestamine läbi vihmatormi

Eesti vabaduse eest langenute mälestamine teostus New Yorgis tänu E. V. juubeliaasta tõttu suuremahulepanuga. Kahjuks pühapäeval, 7. skp-l möllas New Yorgi piirkonnas tugev vihmatorm, mistõttu vastavale teenistusele Lexingtoni ave. eesti luteriusu kiriku kogunes oodatust vähem rahvast, umbes 160 inimest. Eesti, USA, N. Y. E. Vabadussõjalaste Ühing ja Long Islandi E.V.-Ü. lipud kanti altari ette vormis sõjaveteranide poolt major Jul. Edori juhtimisel.

Kuna kogudus märkis samaaegselt oma 80. aastapäeva, siis teenistuse algul kog. esimees Aleks. Ers esines päevakohase sissejuhatava sõnavõtuga. Selles ta muuhulgas ütles, et arvestades ristiusu suurt väärtust meie rahvuslikus ja isiklikus elus ja et juba eesti ärkamisaja rahvuslik suurkuju pastor Jakob Hurt ulatas n.ü. käe M. Lutherilt reformeeritud usule, oleks õige andestada piiskop Albertile ta sõjakäiku Baltikumi. M. Lutheri teenena muudeti võõras usk tegale emakeelseks ja sai omaseks. Avaliturgia oli kog. pastorilt praost A. Kivirannalt. Jutluse pidas end. õpetaja pastor W. Koppermann Philadelphiast. See oli pühendatud Eesti vabaduse eest võidelnud meestele, kes kaotasid oma elu või jäid oma eluaegselt vigasteks. Oma kaasaaravat jutlust illustreeris ta huviavate mälestustega sõjaväeteenistusest, sõjaaegadest ja ka sõjavangi aegreist. Eesti vabaduse eest langenute mälestamiseks laulis N.Y.E. Meeskoor E. Veski juhatusel organist M. Noorkuke orelimuusika põimingute koostöös. Okupeeritud kodumaale mõeldi rahvushümni helisel. Eesti vabaduse eest langenute mälestamise korraldajaks oli N.Y.E. Vabadussõjalaste Ühing koostöös mainitud koguduse, ohvitseride kotu ja L.I. EVÜ-ga. Koguduse naisring oli korraldanud veteranide auks hiljem kohvilaua ja samaaegselt leidis seal aset ka kog. laste jõuluõhtu.

TOETAGE MEIE VABADUSVÕITLUST OMA PANUSEGA EKN-ule KANADAS!

958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6

Aadlitiitel Austraalia eestlasele

Vana-aasta viimasel päeval Austraalia ajakirjanduses avaldatud traditsiooniline auvääristatud isikute uusaasta nimestik (New Year Honors List) sisaldab 16 Austraalia kodaniku nime, kes on saanud kuningannalt mitmesuguseid kõrgemaid ordeneid, millega kaasub „Sir" tiitel.

Nende isikute seas on ka 51-aastane eestlane Arvi Parbo, kes elab Melbourne'is ja on elukutselt mäeinsener.

Teda auvääristati „Knight Bachelor of British Empire" ordeniga.

Uus „Sir" on saabunud Austraaliasse 1949 a. 23-aastasena töölepingu alusel ja oma karjääri alustas Adelaide'is paemurru töölisena. Ta lõpetas hiljem Adelaide'i ülikooli mäeasjanduse osakonna, saades mäeinseneri kutse. Ülikooli lõpetamise järel asus ta suurima Austraalia ettevõtte aktsiaselts „Western Mining Corporation" teenistusse, tõustes ajajcoksul selle peadirektoriks.

Möödunud aastal määrati ta National Ethnic Broadcasting Advisory Council'i esimeheks.

Uute aurüütlite nimestiku avaldamisel viibis Arvi Parbo välismaal, mil puhul rohkeid õnnitlusi pidi kodus vastu võtma ta abikaasa.

Värske eesti „sööri" elulugu, nagu näha, kõlab ehtsa muinasjutuna.

L. T.

Eesti Liit Kanadas protest Ontario Kultuuriministeeriumile

Ontario Kultuuriministeerium on välja pannud paljudesse avalikesse kohtadesse üle provintsi suure plakati Kanada lipuga, mille äärtel on mitmesuguste riikide lipud, kust Ontario elanikud on pärit. Nende lippude hulgast puuduvad Balti riikide lipud.

Eesti Liit Kanadas juhatus saatis möödunud nädalal Ontario Kultuuriministrile Robert Welchile tugevasõnalise protestikirja Eesti lipu puudumise üle. Kirjas nimetati, et eesti rahvusgrupp on alati heatahtlikult suhtunud Kanada ja Ontario ellu ja omapoolselt kaasa aidanud mitmesuguste üldürituste teostamisele. Eesti ja teised Balti riigid on ka ametlikult tunnustatud Kanada valitsuse poolt de jure ning neil riikidel on Torontos konsulid.

Kirjas märgitakse, et eestlased ja eesti organisatsioonid on meie lipu puudumises Kanada mosaiigis solvunud ning paluvad kultuuriministeeriumi vastavad sammud astuda vea parandamiseks.

KANADA ESINDAJAD SUURLAAGRIS AUSTRAALIAS

Neljapäeval, 29. detsembril 1977. a. avati Austraalias Adelaide lähedal mägedes sealse mandri eesti gaidide ja skautide IX suurlaager „Harju". Laagriks oli tehtud ettevalmistusi ligemale kaks aastat ja see oli suursündmuseks Austraalia eestlaskonna elus. Teatavasti on lõunapoolkeral praegu suvi ning koolivaheaeg.

Kraadiklaas näitas 35°C kui laagri komandant nskm. Viktor Valk teatas suurlaagri juhile nskm. Valdek Kangur'ile, et laager on ülesrivistatud avamiseks. Laagrijuht tervitas külalisi eesti ja inglise keeles ning andis siis avamiseks sõna Austraalia Eesti Seltside Liidu esimehele Richard Ollino'le, kes pidas noortele sütitava kõne. Sellele järgnevalt kerkisid lipulaulu saatel vardasse Austraalia, Eesti ja Kanada lipud.

Tervitusi tõid mitmed kohalikud eesti ja austraalia skautlike-gaidlike organisatsioonide juhid ning naabruses asuva ukraina noortelaagri juht.

Kolm kanada külalist said eriti sooja vastuvõtu osaliseks: Kõik tervitasid ka suurlaagrit põhjapoolkeralt. Esimesena Eesti Peagaid gdr. Hilja Kuutma ütles omad head sõnad eesti gaidide poolt terves maailmas, andes kingitusena üle küünlajala, mis pidi sümboliseerima meie minevikku, olevikku ja tulevikku. Ta andis ka edasi kutse Austraalia eesti gaididele ja skautidele osavõtuks järgmise aasta suvel toimuvast „Kozuja II" maailmalaagrist Ameerika Ühendriiges. Maailmalaagri kutseks oli kotike valget liiva Järvemetsalt (endine Lakewood). Kanada eesti skautide ja gaidide malevate poolt tõi tervitusi skm. Karl Sütis, andes suurlaagrile kunstnik skm. Endel Rubergi poolt valmistatud nahkse vimpli. Eesti Peaskaudi poolt tervitas Keskbüroo sisesekretär skm. Valter Piigli.

Kanada skautjuhid said laagris tuttavaks oma külmakartmatusega. Kuigi päevad olid soojad, jahenes õhtuks. Nii kirjutab laagrileht kahest vahtralehe mehest:

„Kuigi olime pannud paksud kampsupid selga ja tantsisime, et sooja teha, ei saanud me külmast lahti. Ainult kaks meest olid vormipluusides väel ja imelikul kombel näis neile meie hammaste lõgistamine nalja tegevat. Kui neid lähemalt vaadati, siis nähti, et nende vormid olid muidu nagu meie omad, ainult sini-must-valge lindil oli punane vahtralehe märk. Need külmapõlgavad mehed olid laagri kaugelt tulnud külalised skautmastrid Valter Piigli ja Karl Sütis, kellele meie külm oli just meelepärane. Kaugel Kanadas, kust nad just olid tulnud, oli olnud palju küimem. Paks lumi oli katnud Toronto tänavaid kui nad sealt oma lendu olid alustanud."

Begin-Sadat rahuläbirääkimised ummikus

Iisraeli Egiptuse rahuläbirääkimised jooksid pärast J. Carteri Lähis-Ida reisi täielikult ummikusse. Iisrael ei luba Jordaania jõe läänekaldale asutada Palestiina terroristidevaba tuntud PLO iseseisvat riiki, vaid lubab ainult omavalitsust, millega Iisraeli araablastest naabrid ei lepi. Ka Egiptuse president A. Sadat ei julge sellepärast separaatrahu teha.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". — Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid. — „MEIE ELU" tellimishinnad:

Kanadas: 1 a. $22.00, 6 k. $12.00, 3 k. $8.00. USA-sse: 1 a. 23.00, 6 k. $12.50, 3 k. $8.50. Ülemeremaadesse: 1 a. $26.00, 6 k. $14.50, 3 k. $9.00. Kiri- ja lennuposti lisa: Kanadas ja USA-s: 1 a. $11.50, 6 k. $5.75. Ülemeremaadesse: 1 a. 23.50, 6 k. $11.75.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6. Canada

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga, panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

VABARIIGI 60-NDA AASTAPÄEVA AVATAKT

Varakult on asunud Toronto Eesti Selts Eesti Vabariigi eeloleva 60-nda juubeliaastapäeva pühitsemise eeltöödele. Eesti Selts on see, kes meie põgenike algaastatel kõik kõiges oli. Ühiskonna organiseerimine kõigil aladel, on TES esialgseist ülesannetest läinud nii siis üle eriorganisatsioonidele. Jäänud on aga iga-aastased E. V. pühitsemise aktused.

Möödunud laupäeval toimus TES korraldusel Eesti Majas juubeli-ball, millest osa võtsid eesotsas aupeakonsul Ilmar Heinsoo abikaasaga, mitmed EKN juhtivad tegelased — esimees Udo Petersoo abikaasaga jt.

Lühikese päevakohase kõne pidas aupeakonsul, kes mainis, et paljud eesti sugupõlved on ihaldanud vabadust. See, ihalduse tungal ei kustunud aastasadade karmuses, vaid lõi lõkkele 60. aastat tagasi ning see, mida oli ennustanud suur luuletaja Juhan Liiv ,et „ükskord on Eesti riik" sai teoks. Eesti rahvas oli võimeline looma oma riigi lühikese ajaga ja ta seisis väärikana teiste ning vanade kultuurriikide kõrval. Oli näidatud oma tarmukust ja võitlusvaimu, mis veel tänapäeval ka väljaspool selge.

Meile peale surutud kisendav ülekohus pole ka suurriikide poolt lõplikku lahendust leidnud. „Kui kogunema jälle, et tähistada Eesti suurimat tähtpäeva, siis sirutame jälle süüdistava sõrme ja nõuame oma õigust iseseisvas riigis, vabaduses — tões — õiguses: Nõuame, et Eestist saaksid ära viidud võõrad väeosad ja lõpetatud koloniseerimine. Tulеme selleks kõik meie suurpüha Eesti Vabariigi 60-ndale aastapäevale", lõpetas aupeakonsul Ilmar Heinsoo. Publik kinnitas öeldut tugeva aplausiga.

TES esimees Valdeko Poolsaar tervitas külalisi ja soovis tarmukust ja head pidu tuju. Ühtlasi kasutas esimees juhust austada kohal olevat Eesti Lasteaia juhatajat Alice Kullangot, kes oli lasteaia mõtte algataja ning olnud selle juhatajaks juba 15 aastat. Lasteaed tema juhatajaga on pälvinud eestlaskonna tõsist tänu ja tunnustust. Aastate jooksul on igal aastal lasteaias hoolitsemist ja õpetust saanud kuni sada last (tänavu 106). Esimees andis pr. Kullangole üle kauni austusaadressi ja kaela kaelakee. Tugevas aplausis väljendus ühine tänu ja tunnustus Alice Kullangole.

Muusikalises eeskavalises osas esines noor pianist Katrin Viinamäe, esitades Lemba „Eesti rapsoodia". Ta saatis ka solisti Tamara Norheimi, kes esitas neli laulu — „Ma lapsena jäin koduta", „Kalurineiu", „Varsakabi" ja soolo osa Lehari operetist.

Rikkalik einelaud, orkester, dekoratsioonid, küünlavalgus ning head ettekanded lõid hubase ja heatujulise koosviibimise eeltaktina eelseisva E. V. suurpäevaks.

Kati Kuus, Kim Milligan, Eha Kuutan, Tiina Luik, Kristi Varangu, Karin Viinamäe, Anne Kungla ja Heli Oder korraldajatena Kalev-Estienne näitemüügil.
Foto — Elna Kungla

KALEV-ESTIENNE ÕNNESTUNUD NÄITEMÜÜK

Läinud pühapäeval, 15. jaanuaril toimus Toronto Peetri Kiriku saalis Kalev-Estienne seenior eliitrühma poolt organiseeritud näitemüük, mis õnnestus üle ootuste hästi. Idee, algatus ja ürituse läbiviimine toimus noorte poolt. Vastutava juhina tegutses Karin Viinamäe, kes hiljem veel kavaliseski osas suuri osa kandis. Peetri Kiriku seltskondlikud ruumid olid antud tasuta Kalev-Estienne tuluõhtu läbiviimiseks, mis oli mõeldud majandusliku toetuse kogumiseks eeloleval kevadel toimuvale reisile Kaug-Itta.

Asjade hulk näitemüügil oli väga rikkalik. Eriliseks tõmbenumbriks kujunes kodus küpsetatud kookide müük. Läbi müüdi ka loterii. Kõigile külalistele oli kaetud rikkalik kohvilaud maitsvate võileibadega.

Õhtut kaunistas päevakohane eesSõna. Teadustajana toimis Anita Saar, kes oma ülesande eeskujuliKõne ajas. Muusikalise saate eest hoolitses Esko Luksep. Karin Viinamäe kandis ette klaveril Eesti Rapsoodia, mis suure aplausi osaliseks sai. Õnnestus hästi ka duett klaveril laulu saatel. Juunior „competedors" esinesid maitsekalt koostatud kavaga. Soolonumbrid olid rõnga ja lindiga. Seenior eliidist esineti kahe palliga, mis näitas nende head taset.

Õhtu hea kordamineku tunnistajaks olid organiseerijate õnnelikud näod.

Järgmise üritusena on kavas tantsuõhtu Tartu College'i ruumides 3. märtsil. Õhtu organiseerimine ja läbiviimina lasub Riina Reitavi ja Suusi Mihkelsoni õlgadel. Tantsuks mängib noorte lemmikorkester „Kaja". Kõik on peole kutsutud.

Viimase suur-üritusena enne reisi algust seisab ees moenäitus Fairview Mall'i auditooriumis 3. aprillil. Fairview Mall auditoorium ja juurde kuuluvad ruumid on tasuta antud Kalev-Estienne maailmareisi majanduslikuks toetuseks. Kõik ärid on andnud nõusoleku oma esemete tasuta demonstreerimiseks. Selle ürituse heaks kordaminekuks on oma abi lubanud tuntud modell ja näitleja Viiu Kreem ja teised. Tasuta kohvi ja suupisted kuuluvad ürituse juurde. Seenior eliit palub kõigil reserveerida see päev, et veeta koos meeldejääv õhtupoolik. Kavas on palju üllatusi.

Viimasel ajal on paljud avaldanud soovi eraviisiliselt toetada seda Kalev-Estienne suur-üritust, mida ka tehti läinud pühapäeval. Eraviisilised toetused saata: Kalev Estienne c/o L. Viinamäe, 394 Mortimer Ave., Toronto, Ont., tel. 465-7020.

Imestama paneb noorte enda algatusvõime ja energia, kui tahetakse midagi suurt ja ilusat läbi viia, mis auks tuleb Eesti ja eestlaste nimele.

elna

KAS OLETE TÜDINEND KODUS ISTUMISEST?

Mitmed püsivad osalise ajaga töökohad saadaval kohalikkudes haiglates, et rentida patsientidele televiisoreid.

Pärastlõunased tunnid, nii argipäevadel kui nädalalõppudel. Seal on teil võimalus kohata inimesi ja teenida raha samaaegselt. Palk oleneb läbikäigust rentimise osas.

Lähemaks informatsiooniks palga, asukoha ja kohustuste suhtes helistage

Chris Matycek

Telefon 749-6111 kella 9—12 hommikul esmaspäevast reedeni.

Kohaotsija peab olema hea tervisega, kohusetruu ja rääkima inglise keelt.

Algas aktsioon vabadusvõitlejate toetamiseks

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas juhatuse koosolekul möödunud nädalal võeti vastu EKN väliskomisjoni poolt esitatud ettepanekud okupeeritud kodumaal vangistatud eesti vabadusvõitlejate ja nende perekondade abistamise organiseerimiseks. Moraalse ja majandusliku abistamistegevuse läbiviimiseks otsustati EKN juures luua sellekohane eritoimkond ja abistamistegevuse majandamiseks luua erifond. Eestis vangistatud vabadusvõitlejate abistamise toimkond kinnitati koosseisus: A. Nõmmik, E. Altosaar ja Henny Aruja.

Vangistatud eesti vabadusvõitlejate ja nende perekondade toetamiseks korraldatakse kõigepealt lähema informatsiooni kogumine okupeeritud kodumaal olnud vangistamiste ja vangistatute perekondade olukorra kohta. Kanadas levitatakse Rootsi Eestlaste Esinduse välis- ja kodumaa küsimuste komisjoni poolt koostatud juhendit abistamistegevuse läbiviimiseks. Abistamistegevuse majandusliku külje kindlustamiseks on eesmärgiks erikorjanduse kaudu koguda sellekohasesse fondi vähemalt 4000 dollarit. Pakkide saatmise asjas Kanadast lepitakse kokku REE välis- ja kodumaa küsimuste komisjoniga. Vangistatutele ja nende perekondadele moraalse toe andmiseks soovitatakse neile kirjade kirjutamist.

EKN juhatus selgitas Vabariigi 60. aastapäevaga ühenduses tehtava selgitustöö küsimusi. Püütakse leida teid, kuidas Eesti kohta käivat informatsiooni Vabariigi aastapäeva puhul rohkem Kanada ajakirjandusse saada. EKN väliskülaliste vastuvõtule kutsutakse rohkem väliskülalisi ja soovitakse eesti seltskonna esindajate arvukat osavõttu.

Koosolekul arutati mõningaid tegevuskavalisi küsimusi. Kõne all oli ka käesoleval aastal korraldamisele tulevate EKN 10. koosseisu valimiste eeltöödega seoses olevad küsimused.

Prof. A. Võõbus'e kõneõhtu Vancouveris

4. jaanuaril toimus Vancouveris prof. A. Võõbuse kõneõhtu. Prof. Võõbus viibib Vancouveris EELK Peetri koguduse kutsel teenides kogudust külalisõpetajana. Õhtu oli korraldatud kohaliku kirikufondi poolt ja selle avas H. Loo, tutvustades kõnelejat kui usu- ja teaduseмeest.

Prof. Võõbus kõneles Villem Reimann'ist ja tema osatähtsusest meie kultuur-ajaloos, maalides meile pildi selleaegsetest tegelastest ja eriti Villem Reimann'ist.

Kõneleja töötab juba aastaid ingliskeelse eesti ajaloo koostamisel. Ilmunud on 1, 2 ja 3 osa mida on piiratud arvul veel saada. Kirjastamisel on praegu 4. osa, mis käsitab aastaid 1900 kuni Vabadussõjani. Veel on kavatsusel ajalooraamatu 5. osa, mis katab vabariigi aja, 6. osa kirjeldab eesti praegust okupatsiooni ja 7. osa no pühendatud välisеestlastele. Kirjastuse majanduslike raskuste leevendamiseks pandi toime „Välkkorjandus" ,kus A. Kaarna esimesena annetas 100 dollarit.

Tellimisi ilmunud ja ilmuvate raamatute osas võtavad vastu Vancouveri piirkonnas H. Joasalu ja I. Olljum.

Ingemar Korjus laulab Vancouveris

Omalaadse üritusena toimub Vancouveris 3. veebruaril eesti-läti ühiskontsert kahe noore rahvusvahelise tähelepanu võitnud kunstniku kaastegevusel.

Ingemar Korjus sündis Roots'is eesti põgenike pojana. Arthur Ozolins sündis Saksamaal läti põgenike pojana. Mõlemad õppisid Toronto konservatooriumis, Korjus originaalselt klaverit kuni tema laulja-talent avastati kuna Ozolins jäi klaverile truuks.

Vancouveri kontserdil mängib Ozolins läti heliloojate klaveripalu — kävas on Kenins, Alfred Kalnins, Sturms ja Janis Medins.

Korjuse kavas on eesti rahvalaule, enamikus seatud Kaljo Raid'i poolt, Leo Virkhaus, Saar, Zeiger, Karindi, Vettik ,Artur Kapp, j.t. Korjuse saatjaks on Jane Coop.

Kontsert toimub Vancouveri parima akustikaga Orpheum'i hiigelsaalis — et kohale tuua kohalikku ajakirjandust ja loodetavasti ka kanada publikut. Vaevalt, et eestlased ja lätlased jõuaksid saali täita — selle mahutavus on 2.800 kuulajat. Kuna Kanada valitsuse multikultuuriprogram peab seda kontserti tähtsaks, on lubatud toetust saaliüüri arvel. CP Air, mis möödunud suvel suurearvuliselt San Francisco eestlasi Vancouverisse tõi, toob ühe kunstniku Torontost Vancouveri ilma tasuta.

Kontserdi korraldamise hingeks on lätlasest keemiaprofessor Janis Lielmezs, kes on ka seotud läti laulupidude projektiga Lääneranniku. Läti organisatsioonid ja eraisikud on lubanud garanteerida ka osa puudujäägist, kui seda peaks olema. Põhikulude tasumiseks on vajalik vähemalt 600 pileti müük.

Eestlaste osas on kontserdi koordineerijaks Arnold Pärn.

Kaks koori laulab TEM Pop-kontserdil O. Kopvillemi juhatusel.
Foto — O. Haamer

KAKS KOORI LAULIS POP-KONTSERDIL

Pühapäeval, 15. jaanuaril toimus Monarch Park Secondary School'i saalis Toronto Eesti Meeskoori POP-Kontsert. Kava esimese osa esimese poole täitis T. E. Meeskoor H. Toi juhatusel, esitades: F. Pacius'e „Kuule kuidas hääli helab". Sellele järgnesid A. Kapp'i „Igatsus", T. Kuule „Nuiameeste marss", A. Läte „Malemäng", E. Aav'a „Humal", T. Vettik'u „Noktürn" ja J. Simm'i „Oma saar". Kaks viimast laulu tulid korrata. Noktürni ettekandmisega tähistas meeskoor ühtlasi helilooja T. Vettiku 80. sünnipäeva. „Oma saare" soolo laulis Andres Raudsepp.

Kava esimese osa teise poole täitsid Hamiltoni „Helletajad" O. Kopvillemi juhatusel, lauldes: „Tiiderätas, taaderätas" (rahvalaul), „Seda ma ütlen" — (sdn. Wunsch), „Kuu" — (T. Vettik), „Vares vaga" — E. Oja), „Uhti-uhti" — (eesti rahvalaul), „Põimik eesti rahvalauludest" — (O. Kopvillem) ja lõpuks Iiri rahvalaulu: „Galway piper". „Kuu" ja „Vares vaga" tulid kordamisele.

Kava teise poole esimese osa täitis jälle T. E. Meeskoor Harri Toi juhatusel, kandes ette T. Vettik'u „Härrad", R. Päts'i „Mats alati" — Andres Raudsepp solistina, P. Tammeveski „Üksainus õis", R. Päts'i — „Lepalind" ja N. Laanepõld'i „Eidekene ketrab". „Mats alati" ja „Üksainus õis" tulid kordamisele. Koori ridades kaasalaulev helilooja P. Tammeveski sai kingiks ühe õie ja väga tugeva aplausi.

Kava viimase numbrina esitasid T. E. Meeskoor ja Hamiltoni „Helletajad" koos Zeiger/Toi — „Kanneldajast vend" kusjuures „Helletajad" täitsid sooloosa. Klaevril saatis Eva Rammo ja juhatas O. Kopvillem.

Vaatamata, et samal päeval oli mitu teist üritust, oli kontserdist osavõtt vägagi rahuldav. Ettekanded võeti vastu väga elava aplausiga ja side oli soe lava ja saali vahel. Koorijuhid Harri Toi ja O. Kopvillem said teenitult lilli. Samuti said lilli klaveril saatja E. Rammo, solist A. Raudsepp ja Meeskoori esimees R. Pohlak.

Lauljate ridu hõrendas tunduvalt valitsev haigushooaeg, lüües reast välja 20% mõlemast koorist. Eriti andis haigus tunda meeskoori tenorite osas.

JUMALATEENISTUS VANA-ANDRESE KIRIKUST TELEVISIOONI

Koguduse õnnestunud tuluõhtu

Laupäeval peeti Vana-Andrese suures saalis koguduse tuluõhtu tublisti üle saja osavõtjaga. Koguduse Nõukogu esimees Aug. Roost tervitas osavõtjaid ja tänas rohkearvulise osavõtu eest ning pärast õpetaja, A. Tauli söögipalvet, siirduti S. Kolga poolt valmistatud „külma-laua" juurde, et valida maitsele vastavaid palasid.

Tuluõhtu eeskavaline osa oli kõitev. Tiina Kiik, kes õpib praegu konservatooriumis, esitas akordeonil V. Trojan'i „Sunken Cathedral" ja Priit Ardna „Juba varsakabi . . ." Ettekanded kutsusid välja tugeva aplausi. Kiiduavaldused ei tahtnud lõppeda peale bass-bariton Ingemar Korjuse poolt esitatud rahvaviisi „Tantsulaul", Mart Saare „Ennemuiste", T. Vettiku „Laul sõnajala õiest" ja V. Kappi seatud rahvalaulu „Linakatkuje". Lisapalana antud Schuberti hästituntud „Rösslein" muutis aplausi veelgi tormilisemaks. Klaveril saatis torontolastele hästituntud Peeter Tammearu, kes esitas ka klaverisoolona Franz Liszti „Gnomenraigen", mis sai teenitult kauakestva aplausi.

Koosviibijate hea tuju eest hoolitses Andres Raudsepp, kes tegutses teadustajana, kuid ühtlasi laulis kitarri saatel meeleolulaule, nagu: „Kuuvalgel ööl", „Lenda, lenda lalukene", „Mu kodu", „Öö pime" ja „Vabaduse valve".

Tiina Kiik näitas oma virtuooslikku tehnikat akordeonil Bachi „Partitas nr. 8" ettekandmisega, kutsudes esile kauakestva aplausi, mille vaigistamiseks ta algas ühislaulu „Viljandi paadimees", seda akordeonil meisterlikult saates. Edaspidi hoolitses A. Käärid oma akordeoniga ühislaulude eest ja koosviibijad näitasid, et eestlased on laulurahvas.

★

Jutuajamisel õpetaja A. Tauli ja nõukogu esimehe A. Roostiga selgus, et kogudusel on ees suursündmusena Vana-Andrese kiriku sajaaastase juubeli tähistamine 5. märtsil. Sel puhul on mõlema koguduse (läti ja eesti) ühine jumalateenistus kl. 11 e.l. Kogu teenistus filmitakse CBC poolt ja sellepärast toimub teenistus inglise keeles, väljaarvatud laulukooride ettekanded, mis sünnivad kooride emakeeles.

12. märtsil, kl. 11 e.l. antakse jumalateenistus üle televisioonis tunniajalise ettekandena (kl. 11—12).

5. märtsi jumalateenistus on seepärast kindlasti Vana-Andrese koguduse suursündmus, millest osavõtmisest vist ükski koguduse liige puududa ei taha.

Edukas eesti noorujuja

8-sa aastane Valia Reinsalu Torontost on noorim eesti tütarlaps, kes on pääsenud 10 a. ja nooremate grupis liblikujumises Ontario finaalvõistlustele, mis toimuvad veebruaris Guelphis. Ta saavutas hiljuti 100 meetrit liblikas aja 1:41.9. mis oli tublisti parem nõuetavast kvalifikatsiooniajast. Valia õppis ujuma Jõekääru suvekodus, kus ta sooritas oma esimesed katsed.

Praegu treenib ta neli korda nädalas Markhami ujumisklubis, olles aga suvel Jõekäärul eesti laste hulgas. Valia räägib kolme keelt — eesti, inglise ja hispaaniakeeli, käib eesti koolis.

Talle on pandud suuri lootusi, eriti liblikujumises, tõusta silmapaistvate noorujujate hulka Ontarios mõne aasta jooksul. Selleks on ta näidanud juba mitmeid eeldusi, nagu tubli tahe treenida, hea ujumisstiil, tugev kehaehitus, järjekindlus ja rõõmsameelne olek.

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA

K. Päts — 1918.

Miamilased tervitasid vastset aastat

Miami kaasrahvuslaste peres toimus traditsiooniline jõuluõhtu Emma Meistri poolt maitsekalt dekoreeritud saalis. Õhtu kava teadustajaks oli energiline Adolph Lell, kelle ettepanekul alustati koosviibimist ühiste jõululauludega. Jõulukohase evangeeliumi luges südamesoojalt ja hardumuslikult Harald Uus.

Karl Karrolin laulis järgnevalt soolona „Üks roosike on tõusnud", mille järele saali ilmusid neli inglit juhituna 3-aastasest Linda-Lee Bataskovist, kellele järgnesid Vera Oras, Meeta Sepp ja Saimi Vilbas, kandes suuri põlevaid küünlaid ja lauldes „Inglid rõõmsalt tuppa tulid", klaverisaade Tekla Petersonilt. Inglite kostüümid oli leidlikult valmistanud taas Emma Meister.

Jõuluvana, kelle ametlikuks nimeks Vladimir Vilbas ,päritoluga Saaremaalt, võitis oma artistliku esinemisega ja muhedusega kiiresti nii noorte, kui ka vanemate koosviibijate südamed ja ülimalt koduses sõnastuses jagas tavakohaselt kinkepakke.

Järgnes õhtusöök verivorstidega ja suitsuribidega, kusjuures perenaisteks olid juhatuse daamid koos Lydia Gabelmani ja Julie Leimaniga.

Aastavahetuseks kogunes nagu ikka ja alati selle sündmuse puhul Eesti Majja osavõtjaid rohkearvuliselt. Taas oli saal kenasti dekoreeritud. Kavas esines külalisena kõikide lemmik Raimond Tralla, kes oma südameidvõitva täämbriga laulis rea laule. Vera Oras tantsis talle omase särtsuga mustlastantsu ja koos Heino Laasiga tango. Solistidena ja tantsuks mängisid väga mitmekesistel instrumentidel kaptén Karl Oras ja tema alaline „partner" Vladimir Papskul, peale muu esitades Brahmsi „Ungari tantsu" nr. 2 ja Vienski „Mazurka".

Toimus loterii, kuhu peavõitudena oli annetatud Lydia Gabelmani poolt keraamikaline jõulupuu, Juta Reinholmi poolt omapärane merikarpidest meisterdatud suur jõuluküünal ning Emma Meistri poolt mängo-veini. Loterii rakendus oli Evi Kiremia ja Olli Kalpuse kätes. Perenaistena hiilgasid seekord Anni Seeberg, Valli Palm ja Julie Leiman, jookide eksperdina —. Oskar Linder. Koosviibimine vältas uue aasta esimese koiduni.

Vancouveri „Kalevala" ELK liikmeks

Eesti Liit Kanadas juhatusele teatati möödunud nädalal telefoni teel, et Vancouveri eesti noorte teater „Kalevala" on oma peakoosolekul üksmeelselt otsustanud astuda ELK liikmeks. Teatri vanemaks on Elsa Jaako.

Vancouveri Eesti Selts on algusest peale olnud ELK liikmeks. Seltsi ümber on koondunud mitmesugused eriorganisatsioonid. Rahvatantsurühma abiesimees Toomas Toop oli hiljuti Torontos, kus tal oli ms. läbirääkimisi ka ELK ja „Võidupüha ja Killamängude" juhtivate inimestega.

Vancouveri noored soovivad osa võtta suvel Trenti ülikoolis toimuvast Eesti Ühiskondlikust Seminarist ja Killamängudest.

Kirjandusfondi auhind A. Leinjärvele

Henrik Visnapuu nim. Kirjandusfondi auhind, mis igal aastal tuleb väljakuulutamisele luuletaja sünnipäeval 2. jaanuaril, määrati sedakorda Baltimores eluneva Aleksander Leinajärve memuaarteosele „Tõnismäe". Zhüriisse kuulusid: dr. Alfred Kurlents Montrealist, dr. Viktor Kõressaar, dr. Felix Oinas, kirjandusloolane Eti Sirg ja mag. Mall Jürma.

o — O. Haamer

ased
vastset
at

laste peres toi-
jõuluõhtu Em-
itsekalt dekoree-
va teadustajaks
Lell, kelle ette-
sviibimist ühiste
ukohase evan-
nesoojalt ja har-
Uus.
ulis järgnevalt
se on tõusnud",
nusid neli inglit
Linda-Lee Bata-
esid Vera Oras,
Vilbas, kardes
laid ja lauldes
ppa tulid", kla-
ersonilt. Inglite
ult valmistanud

ametlikuks ni-
bas päritoluga
a artistiku esi-
sega kiiresti nii
nate koosviibija-
alt koduses sõ-
kohaselt kinke-

erivorstidega ja
ures perepiis-
amid koos Lv-
ie Leimaniga.
gunes naga ik-
dmuse puhul
d rohkearvulli-
rasti dekoreeri-
alisena kõikide
lla, kes oma sü-
iga laulis rea
sis talle omase
su ja koos Hel-
stidena ja tant-
mitmekesistel
, Karl Oras ja
er" Vladimir
tades Brahmsi
i Vienski „Ma-

peavõitudena
abelmani poo-
nu, Juta Rä-
ine merikapi-
r jõulukuusal
olt mängu vel-
i Evi Kiremia
. Perenaistena
Seeberg, Vaili
jookide eks-
der. Koosviibi-
esimese koi-

veri
la"
neks
uhatusele tea-
telefoni teel,
noorte teater
peakoosolekul
d astuda ELK
maks on Elsa

ts on algusest
kmeks. Seltsi
mitmesugused
Rahvatantsu-
mas Toop oli
al oli ms. läbi-
Võidupüha ja
te inimestega.
soovivad osa
koolis toimu-
ikust Semina-

i auhind
vele
m. Kirjandus-
l aastal tuleb
uletaja sünni-
ärati sedakor-
va Aleksander
osele „Tõnis-
sid: dr. Alfred
dr. Viktor Kõ-
as, kirjandus-
g. Mall Jürma.

KIRJANDUS · KUNST · KULTUUR

ANTON KASEMETSA PÄRAND EESTI MUUSIKALE

Kolmapäeval, 11. jaanuaril lõppes helilooja ja muusikategelase Anton Kasemetsa maine matk. Me nimetame seda surmaks. Tõeliselt on see vaid füüsiline lahkumine, vaimne Anton Kasemets elab aga edasi ja jääb kauaks eesti rahva teadvusse ja meie muusika ajalukku.

Anton Kasemets

Ta sündis 10. detsembril 1890 Harjumaal, Raplas Rabivere mõisa teomehe pojana. Peale üldhariduse saamist Tallinna koolides, astus ta 18-aastase noorukina Peterburi konservatooriumi. See muusika õppeasutis oli Venemaal üks paremaid ja euroopalikum, just oma kuulsate õppejõudude tõttu. See konservatoorium oli oma läheduse tõttu kättesaadavam Eestist muusikat õppijaile. Meie nimekad vanempõlve muusikud on peagu kõik siit oma hariduse saanud. Mitmed väljaspool olnud muusika professorid ning kodumaal nimekate heliloojaina, koori- ja orkestrijuhtidena ning oma Eesti konservatooriumi saamisel õppejõududena ja professoritena kvaliteetse järelpõlve kasvatamisel.

Anton Kasemets õppis Peterburis 1908—1914 orelit Homeliuse ja kompositsiooni Steinbergi ning Vihtolsi juures. Algav Esimene Maailmasõda viis noore Antoni mitme tegevusalale. Ta peamine tegevus toimus aga Tallinnas kus ta tegutses koorijuhina, muusikaõpetajana, heliloojana ja muusikakirjanikuna. Temalt on „Muusika algõpetus" (1919), Rimski-Korssakovi „Tegeliku harmoonia õpetus" tõlge (1922) ja „Eesti muusika arengulugu", mille koostamisega ta on teinud hinnatava töö muusikaloolise ainestiku kogumisel ja läbi töötamisel. Edasi on ta toimetanud E. Lauljate Liidu poolt väljaantavat „Muusikalehte" 1925. a. alates ning on selle enamiku sisu autor. Valitud 1922. a. E. Laulajate Liidu juhatusse, oli tema õlgadel peamiselt 8-nda Eesti Üldlaulupidu (1923. a.) organiseerimine ja täide viimine, mille üldjuhiks ta ka oli. samuti järgneval, 9-ndal laulupeol (1928. a.)

Hea organiseerijana ja Tallinna ühiskonnas populaarsus olid ajeks Anton Kasemetsa kutsumisel Estonia teatri direktoriks. Estonias viljeldi üheaegselt näitetegevust, oli ooper, operett ja ballett — igal oma lavastajad ja staarid. Teadupärast on teater kõikjal seesmiselt rahutu, seda ka Estonia, enam veel, et viljeldi mitut haru. Tuli kõik balanssis hoida. Välinegi arvustus oli vali. Mäletame niinimetatud „opereti sõda" — kunstiteatrist operett välja. Operetid aga olid kassatükid. Selles rahutus tegevuses navigeeris Kasemets direktorina 1938—1943, pikemat aega kui mõni teine direktor. Need aastad olid ülemaailmselt depressiooniaastad, millest ka Eesti oli puudutatud.

Siit peale pühendas Anton Kasemets end muusika pedagoogilisele tegevusele, enne aga omandades Tallinna konservatooriumis pedagoogilise kutse. Ta on õpetajaks inglise college'is ning samas ka inspektorina, ning mitmete silmapaistvate kooride juht. Heliloojana on loonud mitmeid soolo- ja koorilaule.

Põgenikuna Saksamaal oli ta tegev muusika alal ning USA-sse emigreerununa muusikaõpetaja Detroitis, muide ka sealses konservatooriumis õppejõuna. Mõned aastad tagasi Torontosse asudes, võeti lugupeetud maestro muusika ringkondade ja eesti ühiskonna poolt soojalt vastu ning korraldati pidulik vastuvõtt. Ka austati teda tema 85-ndal sünnipäeval. Tema maine jumalagajätt ja ärasaatmine Peetri kirikus kujunes veelkord austamisavalduseks. Esinesid mitmed koorid, nende seas Toronto Eesti Meeskoor ja Toronto Eesti Segakoor. Hõrenesid eesti vanemapõlve muusikategelaste read ja lõpule on jõudmas generatsioon, kes raskustest läbi omandasid kõrgema muusikalise hariduse väljaspool Eestit. Anton Kasemets andis oma parima.

R. ANTIK

Treffoonia 1883—1978

Hugo Treffneri Gümnaasiumi (HTG) vilistlaskogu väljaandel ilmus kooli 95 aastapäeva tähistamiseks koguteos „Treffoonia 1883—1978", 360 lhk, trükitud Raven Printingu poolt Grand Havenis USA's. Raamatu toimetajad on Villi Kangro, Arno Raag ja Ilmar Rebane. Antakse ülevaade esimese eesti erakooli tegevusest kolmes osas: „Iseseisvuse eelne ajajärk", „Eesti iseseisvuse aeg", „Okupatsioonid ja pagulus". Raamatu pearõhk on pandud teose sisule ja mitte selle kaunistamisele. Treffoonlastele kohase enesekriitika ja vaimustusega loodavad väljaandjad, et „lugejad õiglaselt hindavad meie püüdlusi ja juhivad heatahtlikult tähelepanu puudustele."

See informatsioonirikas raamat on esmajoones peamiselt ajalooline mälestuste koguteos ja teiseks on see lisand eesti kultuuriloole. Koostamisel on kasutatud varem ilmunud HTG 50 aasta juubeliraamatu tehnilist vormi ja seda edasi arendatud. Paratamatult on suuremates mälestuste kogudes võimatu vältida kordumisi. Samuti on üksikartiklite kvaliteet täielikult olenev autorite stiilist.

Vabariigi eelse osa ajaloolised ülevaated, mis käsitlevad Treffeneri kooli õpilaste rahvuslikku arengut, on toimetajate poolt täiendatud ja viimistletud. On tähtis, et tekstis esinev vanem (19 sajandi) kõnekeel ja ka Tartu keelemurdel omapärasused on säilitatud. Raamatu esimene osa on ja jääb selle teose väärtuslikuks alustalaks.

Iseseisvuse aja osa pearõhk on pandud mälestustele ja puudub täielikum ülevaade kooli ajaloolisest arengust. Samuti puuduvad kooli lõpetanute nimekirjad. Viimane HTG direktor Raielo evakueeris 1944 aastal sõjakeerisesse jäänud kooli dokumendid Tartust Tallinna ja on võimalik, et need on veel kusagil säilitatud.

Kolmandas osas on liiga lühidalt kirjeldatud kooli tegevust ja isamaad armastavas vaimus ülesse kasvanute noorte vaenulikkust okupeerijate vastu. Esikohale on tõstetud vilistlaste saatuste kirjeldamine ja paguluses ettevõetud üritused. Samuti on viimast peatükki kasutatud igasuguste andmete talletamise otstarbel.

Vaatleja leiab, et „Treffoonia" kaastöölised, toimetajad ja toetajad on saavutanud oma sihi pakkudes lugejale väga huvitava ja omapärase koguteose, mis meelitav lugeda. Kanadas on võimalik seda raamatut tellida H. Toppi käest, kes kogub ka informatsiooni HTG vilistlaste ja kooli kohta (aadress 553 Woburn Ave. Toronto, Ont. M5M 1L9, telefon 781-5818).

Aeg.

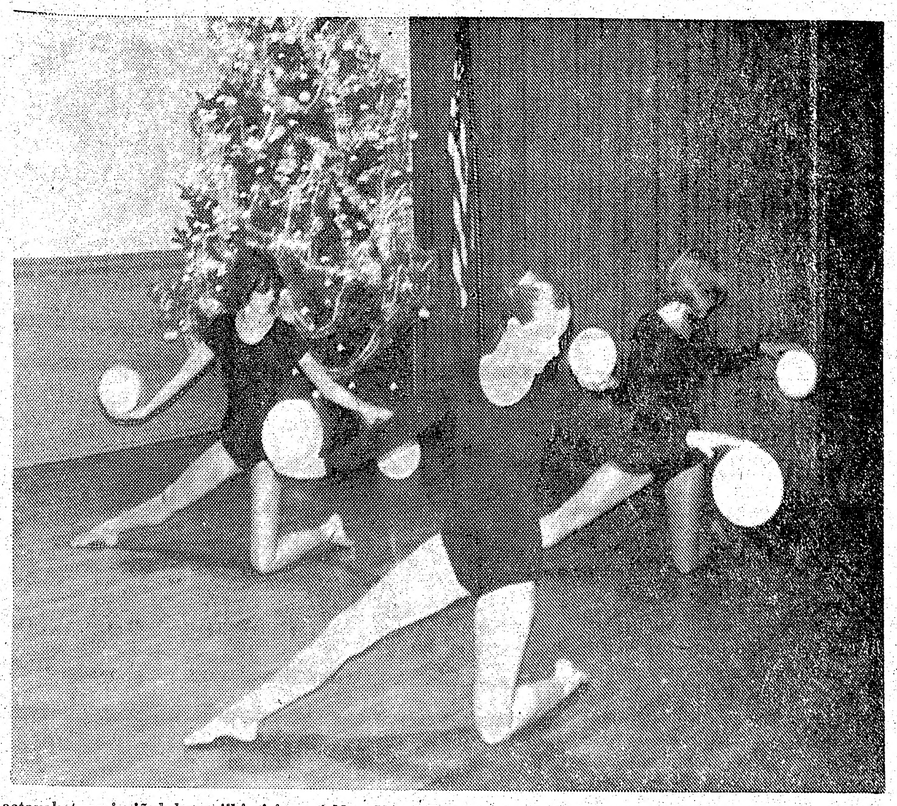

Aastavahetuse ja jõulukoosviibimisi peeti New Yorgi Eesti Majas kokku paarikümne ümber. Üks rahvarohkemaid ja tujuküllasemaid oli võimlejate koosviibimine ettekannetega. Viimases teismelised ja lasterühma liikmed esitasid numbreid pallide, shallide, rõngaste, nuiade jätekkidega, demonstreerides head taset. Pildil kahe palliga rutiinis esinemas Sylvia Vaher, Merike Käo ja Linda Pajusi. Võimlejad ja N. Y. „Linnutee" lipkonna gaidid külastasid ja sisustasid ka New Yorgi eesti seenioride kokkutulekut, kus noorte kavalist osa korraldas võimlemisrühma juht Anu-Irja Parming. Seenioride koondis tegutseb edukalt Meta Mäekaski juhatusel. Koosviibimisi oli ka Haridusseltsil, eesti koolil, kooridel, akadeemilistel organisatsioonidel j.t. Ramada Innis, Rochelle Park, N. J. oli 150 osavõtjat noorema põlvkonna aastavahetuse pidul, kus toimus ka Noorte-Aaasta väljakuulutamine, vana-aasta pidud olid ka vähemate osavõtjate arvuga Lakewoodis ja L. I. eesti noorte suvekodus.

New Yorgi kiri

1978 AASTA TÄHTIS AASTA EESTLASTE RAHVUSLIKUS ELUS

Sini-must-valge lipp kaunistas 24. detsembril Lexington Ave. eesti kiriku altarit New Yorgis, kus jõulujutlust pidas juba 30. aastat koguduse hingekarjane praost Rudolf Kiviranna, kes 1948 aasta algul saabus Stokholmist New Yorki, et siin jatkata oma kahe eelkäija pastorite Hans Rebase ja Conrad Klemmeri tööd. Oma jõulujutluse lõpus viitas praost ka eelseisvale Eesti Vabariigi 60. aastapäevale ja rõhutas vajadust, et juubeliaasta tooks Jumala abiga eestlaste südametesse usulist ja rahvuslikku ärkamist ja kõndaks kõiki heatahtelisi eestlasi viljakaks koostööks Jumala auks ja kodumaa kasuks.

Jõulujumalateenistusi peeti Suur-New Yorgi piirkonnas lõppenud aastal rohkem kui eelnenud aastatel. Praost Aleksander Hinno poolt peeti jõuluõhtu jumalateenistus New Jersey osariigis üle George Washingtoni silla asuvale Bergen County eesti kogudusele, kelle oma õpetaja Maks Saar pidi samal päeval pidama teenistust Baltimore kogudusele, kus ta on õpetajaks. Teise jõuluõhtu teenistuse pidas praost Hinno oma Pauluse kogudusele, mille kirik asub Manhattanil. Praost Rudolf Kiviranna koguduses peeti kolm jõuluõhtu teenistust. Praost ise jutlustas Lexington Ave. kirikus kell 3.30 p.l. ja jõudis kella 7 õhtul teenistusele Long Islandi Eesti külas. Kolmanda teenistuse pidas koguduse usulise töö abiline Aadu Pikati Long Islandi lõuna-kalda eestlastele. Jõuluteenistustele eelnesid muidugi rohked jõulupal used, mis õpetajatel tuli pidada organisatsioonide jõulupuudel. Eesti gaidid külastasid jõululauludega vanu ja haigeid, kellel ei ole võimalik enam tulla eesti jumalateenistustele. Nende vanade ja haigete arv on aasta aastalt kasvanud ja nende usuline ja rahvuskultuuriline teenimine ootab eelseisval aastal lahendust koguduste ja organisatsioonide koostöö kaudu. Probleem on küllaltki raskepärane, kuna vanad elavad laiali üle kogu suure linna ja ka nn. kardetavates linnaosades. Osa ametiülesannete täitmisel on mõlemad New Yorgi eesti koguduste õpetajad langenud kallaletungi ohvriks.

☆

Enamik New Yorgi ja ümbruskonna eestlasi veetis vanaasta õhtu kodustel seltskondlikel kokkutulekutel. Suurem ja õnnestunud vanaaasta ärasaatmise koosviibimine peeti Long Islandi Eesti Külas, mille väliseks raamiks oli maitsekalt remonteeritud Lastekodu suur saal ja kohalike eestlaste tubliduse tõttu valminud uued kõrvalruumid, mis pakuvad häid võimalusi 1978 aastal rahvusliku ja kultuurilise tegevuse veelgi paremaks korraldamiseks. 1977 aasta kaheks silmapaistvaks ürituseks oli Toronto kooride kontsertide korraldamine: aasta esimesel poolel Peetri koguduse Cantate Domino Segakoorile ja novembris sama koguduse Noortekoor „Lootusele". Kohalikud perenaised otsustasid kooridele oma traditsioonilist eesti-külalikku sõprust ja soojasüdamelist külalislahkust. Eesti Külal seisab ees Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamine jumalateenistuse, aktuse ja koosviibimisega laupäeval, 18. veebruaril. Esinduslik ja avar saal on ühtlasi mõlema New Yorgi koguduse kasutada jumalateenistuste pidamiseks. Osavõtt on rõõmustavalt rohkearvuline. Long Islandi lõunakalda eestlastele peavad praostid A. Hinno ja R. Kiviranna koos või järgemööda jumalateenistusi Rockville Centeri luterlikus kirikus. Aasta esimene jumalateenistus peeti laupäeva õhtul 7. jaanuaril mõlema õpetaja teenimisel.

Kirikusaalis pidas huvitava loengu noor kirjanik Aarand Roos, kelle uus usu-filosoofiline ja rahvuslik teos on trükis ja ilmub veebruari kuus. Aarand Roos on vabakoguduste tegelane, kuid tal on hea nimi ka siinsetes luterlikes kogudustes. Ta esindab tõsist kristlik-rahvuslikku hoiakut, mis on väga lähedane meie rahvuslik-luterlikele kogudustele. Tema esinemised ja teosed vääriksid ka meie noorema põlve ulatuslikumat tähelepanu. Tema isikul ja esinemistel on nii puhtusuliselt kui ka rahvuslik-kultuuriliselt inspireeriv mõju. Ajal, mil meie kodumaa on ateistliku kommunismi võimu all, meie vajame rohkem eesti noorpõlve esindajaid, kes kehastavad sama vaimu, mis omal ajal äratas meie rahvast sellistе meeste kaudu nagu seda olid Jakob Hurt, Rudolf Kallas, Willem Reiman ja Johan Köpp.

★

New Yorgi eesti muusikaelu jatkub 1978 aastal kolme suure koori tegevuse kaudu. New Yorgi Meeskoori on nüüd energiline noor juht Erik Veski, kes on tuntud andeka pianistina. Naiskoori juhib viiulikunstnik Valdeko Kangro, kes omale ülalpidamist teenib Connecticuti eestlaste pastorina. Kolmandaks kooriks on helikunstnik Meta Noorkuke juhtimisel töötav Lexington Ave. koguduse Segakoor, kelle kaunis laul kostis jõuluõhtu suurel jumalateenistusel. Kooriga tihedas koostöös on kolm New Yorgi väljapaistvat solisti Lydia Keerd, Helmi Mändsalu ja Hillar Saareste. Kõik koorid vajavad juurdekasvu, et täita oma ülesandeid. Segakoori töökavas on Vaimulik Laulupäev, millega tähistatakse 1978 aasta sügisel Ameerika kontinendi kõige vanema koguduse 80 aastast sünnipäeva. New Yorgi Meeskoor valmistub k.a. Meeskooride Laulupäeva pidamisele. Kõik kolm koori on näidanud tunnustusväärivat valmisolekut selle suure linna ja ka kaugemate eestlaste keskse rahvuslik-muusikaliseks teenimiseks.

★

New Yorgi eesti ühiskonnas on iga pikemat aega päevakorral küsimus: mis saab meie eesti noorpõlvest? Ameerikal on alati olnud tugev mõju kiiresti amerikaniseerida eriti noori haritlasi. See hädaoht lasub ka nendel, kes on sündinud ja üles kasvanud eesti kodudes. New Yorgis kõneldakse kõrgetel ametikohtadel töötavatest eesti noortest, kes ei oma enam mingit sidet eesti ühiskonnaga ega võta osa eesti eluvaldustest. Osa nendest on New Yorki asunud teistest USA eestlaste keskustest. Ainult üsna juhuslikult tulevad nende nimed päevavalgele. Olukorrale on iseloomustav ühe isa kõnelus oma New Yorgi tuttavaga. Kõneluse ajal selgus, et selle isiku poeg elab juba aastaid New Yorgis, on kõrgepalgalises ametis, kuid ta ei ole kontaktis ühegi eestlasega, kõnelemata eesti organisatsioonidest. Selle noore eestlase vanemad on rahvusliku vaimuga inimesed, kes visa töö ja kokkuhoidlikkusega võimaldasid oma pojale kõrgema hariduse. Kas peaks nende andekas poeg minema eestlusele kaotsi? Kas ei võiks siiski iga eesti päritoluga noor leida mingit sidet oma eesti elu avaldustega? Muidugi oleks sellest liiga vähe, kui ta leiaks omale mõne teise eesti noore, kellaga teostatakse suusatamise väljasõite, mis on populaarsed ja on New Yorgis elavatele sellest spordist huvitatuile seoses suurte kuludega. Võib esineda muidugi juhuseid, et

(Järg lk. 8)

„JUUDIT" A. H. TAMMSAARE 100 A. JUUBELISÜNNIPÄEVAKS

Käesoleval aastal täitub 100 aastat eesti suurkirjanik Anton Hansen Tammsaare sünnist. Ta jättis sügava jälje eesti kirjandusajalukku, kusjuures tema looming ulatus palju suurema hulga inimesteni lava kui raamatute kaudu. Ka need, kes ta raamatuid mõnel põhjusel ei lugenud, tutvusid ta rõmaanikangelastega populaarseis dramatiseeringuis: „Vargamäe", „Vargamäe vanad ja noored", „Elu ja armastus", „Maurusе esimese järgu kool", j.t. Neid lavastati üle maa kutseliste ja amatöörteatrite poolt ning need dramatiseeringud tõid lavale ehtsaid eesti inimesi ja nende elukultuuri motiive. Eriti õnnestunuks kujunes „Kõrboja peremees" dramatiseeritud kujul. Vähemtuntud oli lavateos „Kuningal on külm" oma sümboolsete momentide ja mõtteliste võrdkujudega. Suurdraamaga „Juudit" andis Tammsaare tugeva täiendi eesti originaalsele lavakirjandusele. Ruut Tarmo lavastas selle 1939. aastal Draamateatris Ly Lasneriga peaosas ja see kujunes üheks hooaja kõrgpunktiks.

„Juudit" on põimik ajaloost ja piibliloost tegelikkuse sugemetega, põhinedes Septuagindi kreekakeelsele vabatõlkele Nebukadneetsari vallutusretkest Juudamaale 2500 aastat tagasi. Tekib küsimus, miks see ainestik köitis Tammsaare mõttevalda, kes eriti usklik polnud, nii et ta kirjutas „Juuditi" 1921. aastal? Tundub, et näidend, mis kirjutati varsti peale Vabadussõja lõppu, kui meie vabaduse probleemid olid veel eriti aktuaalsed, evib läkituse, mis oli maksev nii aastatuhanded tagasi kui ka praegu. See läkitus, kõneleb sellest, et kui rahva saatus on kaalul, pole ükski ohver selleks liiga kallis. Näidendis ohverdab Juudit end oma riigi eest, kes Eestiga analoogiliselt oli väikeriik ja sellisena võidetud ning hävitamisele määratud röövriigi poolt.

Kanada Eesti Teater tähistab Tammsaare 100 a. juubelisünnipäeva suurdraama „Juuditi" lavastusega 5. veebruaril. Samaaegselt tähistab näitejuht ja näitleja Rein Andre oma 40. a. lavategevuse juubelit.

Toronto lavastus on lühendatud kompaktsemaks originaal-draamast, mis sisaldas 4 vaatust. Juuditi kandvat osa portreteerib Valve Andre, tema ümmardajat Rita Sui, väcülem Holovernest Rein Andre, Holovernese laagriülemat Aleks. Liipere, pealikut Ernst Vähi, linna peavanemat Harry Mürk, rauka Kuldar Pajo ning „nimetut" Toomas Klamas. Pidutsseenis esineb orjatüdrukute tantsuga Kai Kääridi tantsutrupp. Saateks on haruldast vanaaegset araabia muusikat helilindilt, mida õnnestus hankida UNESCO'lt. Ajaloolisi ainestikke uurisid nii Arthur Mihkelsoo lavapildi kujundamiseks kui ka Marta Tiido kostüümide valmistamiseks. Teater pole ainult ajaviide, vaid selles peituvad ka teadused.

lt

UUDIS-HELIPLAAT

R. Ufer
„UNUSTUSTE TILK"

Hind $7.00 lisandub Ont. müügimaks 7% ja postiga tellides saatekulu.

Müügil „Meie Elu" talituses
958 Broadview Ave. Toronto, Ont.
M4K 2R6

KÜLALISKUNSTNIK MAI ONNO

EKK kontsertsarjas möödunud pühapäeval St. Lawrence Centre Town Hallis pianist Arvo Sinkaga esines Halli eesruumis külaliskunstnik Mehhikost Mai Onno. Näituse avas ja lühisõnavõtus tutvustas kunstniku loomingut ja isikut Edda Sepp.

Allakirjutanu sõnavõtjal pole senini olnud võimalust Mai Onno loominguga tutvuda ega tunne ka lähemalt Mehhiko kunsti maailma, kus Mai Onno on õppinud ja praegu töötab. Kirjutis EKK kavalehel ja eelreklaam tõstab küllalt esile kunstniku ja tema loomingu. Nende eelteadmiste ja näituse väljapanekutega tutvunedes (väljapanekuid oli 20-mne piirides — joonised, pastellid ja õlid), ei saaks kõige öelduga ühtuda. Võimalik, et töid olevale näitusele polnud kunstnik ise valinud ega selekteerinud ühe nõudliku kunstinäituse jaoks, vaid on juhuslised ülejäägid näitustest või parajasti kätte saadavad, nagu see varemgi EKK näituste puhul on ilmnenud.

Kunstniku peamine ja meelsamini käsitletud objektid on loodusest — taimed, liblikud, lilled jne. Ent mitte realistlik-naturalistlikult nähtuna ega käsitletuna, vaid mikroskoobilised osad. Ned mõjuvad abstraktsetena, kuid objekt on nähtav ja tunnetav. Kunstnik evib hea joonistusliku aluse, mis esile tuleb joonistes — selged kontuurid ja vibreerivad jooned. Neis töödes on sümboolikat, õhulisust ja maalilisust. Sama, tagasihoidlikumalt, kuid vabamalt abstraktsusele jäänevad pastellmaalid. Puudu jääb joonistes esinev vibreeriv joon, maali sügavus ja ruumi käsitlus. Koloriit on nüansivaene, mida ootaks maalides esitatud lillede ja liblikate puhul. Seente juures on koloriit omal kohal. Õlimaalid, mis väiksema-formaadilised, on näitusel nõrgemad. Neil lasub raskuse vaim. Motiivid on kokkusurutud, puudub sügavus, on pinnalised. Seda ei päästa ka mitte paks värvikord, mis spahtli, noa või põidla abil krobelis-reljeefset pinda tahab esile manada, pigemini aga on suruv, lilled raskuse all. Suuremas formaadis õlimaalingud vast võinuks lähendada kunstnikku ja ta loomingut.

Kahtlematult peitub töödes teatav annus kunstniku intellektuaalsust, tehnilist oskust, vormi ja kompositsiooni käsitlust. Puudu jääb maaliline elastsus, sügavus ja toonide laiem skaala. Suurem julgus, stiimul ja enam emotsinaalsust ei tohiks üleliigne olla. Looming ei ole kunagi lõplik. Selles mõttes noorele külalisele õnne ja edu!

☆

Lõpuks üks tõik ja vihje sellele: EKK oma senise tegevusperioodil on küll juba esitanud ligi paarikümne kunstniku loomingut. Ükski näitusist pole toimunud kunstinäitusele omases ruumis ega miljöös, vaid vaeslapse osas kontsertsaalide esikuis, kus puudub vajalik valgustus, distants ja loomingusse süvenemise võimalus. Kujutav kunst on samuti looming, nagu muusika, omab oma loomingulise distsipliini, on õpitav akadeemiais ja ülikoolides.

R. ANTIK

OOTAMATULT LAHKUNUD KAASVÕITLEJAT

IGOR KRAUS'I

surnud 10. jaan. 1978 Thunder Bay's

mälestab leinas

KORPORATSIOON SAKALA

Heinrich Karul täitus 70 aastat

Londonis, Ontarios täitus 70-nd aastat tublil seltskonnategelasel ning töömehel Heinrich Karul. Tuntud tuttavate ja sõprade ringis Heints Karuna.

Heinrich Karu sündis Tallinnas 9. detsembril 1907. a. Sirgunud tubliks poisiks asus suveti vanavanemate talus ja talvel õppis Jakob Westholmi gümnaasiumis raamatutarkust. Lõpetas gümnaasiumi 1926. a. ja sama aasta sügisel astus Tartu Ülikooli Põllumajandus-teaduskonda agronoomiat uurima. Riigikaitselistes küsimustes sai juubilar teadmisi ja treeningu E. V. Sõjakoolis Tondil aspirantide kursusel, mille lõpetas 1933. a.

H. Karu rakendus tööle, esialgu lühemat aega, kindlustusselts „Eesti" Tartu osakonnas, sealt siirdus Tallinna „Eesti Lihaeksport'i" teenistusse. Lihaekspordi teenistuses tõusis konservitööstuse juhataja vastutusrikkale kohale.

Esimese Eesti okupatsiooni ajal Nõukogude Liidu poolt sai juubilar raskete kannatuste osaliseks. Tema süüks võiks arvata, et oli truu-lojaalne eestlane Vabale Eestile. H. Karu oli vangistatud ja „Patareis" ülekuulamistel kannatada saanud ebainimliku käitumise läbi ülekuulajate poolt. Venemaa vanglatesse või Siberisse viimisest pääses, koos paljude teiste tuntud eestlastega, vangidelaev „Jaan Teear'elt", milline õnneks ei saanud Tallinna reidilt välja. Pääsenud eluga asus H. K. jälle tööle oma endises töökohas, sealjuures püüdes eestlastele, ka sellel ajal, niipalju vastu tulla kui vähegi võimalik.

1944. a., kui punavägi jälle vallutas Eesti, õnnestus juubilaaril koos abikaasaga pääseda vabasse maailma „Rootsimaa randa". Rootsis töötas mitmel tööalal igapäevase leiva teenimiseks, alustades turbarabast. Tõhusalt võttis osa ka seltskondlikust tööst. Oli tegev Eesti Rahvusfondi töös ja eriti aitas kaasa eesti laste Saksamaalt Rootsi kosumisele toomise korraldamise töös.

1950. a. siirdus juubilar Kanadasse Londoni linna, Ontarios, kus on töötanud ja juhtinud eestlaste seltskondlikku elu 27 aastat. Seda on tema teinud väsimatult oma leiva teenimise töö kõrvalt Colemani lihatööstuses. Londonis vaevalt leidub eestlaste organisatsiooni või ettevõtmist millistest juubilar, koos abikaasa Fanniga, ei oleks osa võtnud oma töö ja nõukusega. Nagu Eesti kirik, Eesti Selts, täienduskool, aastapäevad ja palju muud.

Ka väljaspool Londonit väärib juubilari töö tunnustamist. Ta on kuulunud rea aastaid RVN-u koosseisu ja aidanud kaasa selle organisatsiooni toetamist läbi viia Londonis. Juubilar on tuntud noorte sõbrana ja nende heaks on tema täie panuse andnud „Seedrioru" lastesuvekodu väljaehitamise töödel.

Sünnipäeva tähistamine toimus, kitsamas ringis, nende mugavas kodus tema abikaasa Fanni hoolitsemisel. Tunnustust avaldasid juubilarile siiani tehtud töö eest ning tervitasid korporatsioon Rotalia, Eesti Agronoomide Koondis Kanadas ja Seedrioru lastekodu esindajad. Oli saadetud tunnustuseks lilli ja kirjalikke õnnesoove mitmelt organisatsioonilt ja isikuilt.

Armas Heits Karu, Sinu sõbrad ja Korp! Rotalia kaasvennad üle kogu maailma õnnitlevad Sind ning soovivad Sinule tulevasteks aastateks tugevat tervist ja Kõigevägevama õnnistust Sinu ettevõtmistele.

G. P.

Arstide laudkond

Pühap., 22. jaan. algusega kl. 5 õ. korraldab Peetri koguduse naisring kiriku seltskondlikes ruumes arstide laudkonnavestluse teemal — külmetushaigused. Laudkonda kuuluvad juhataja dr. Jaan Roos ja liikmetena dr. Jaanus Marley ja dr. Reet Vanaselja. Ettekandeile järgneb küsimustele vastamine. Varemalt on samalaadi üritused alati elavat huvi äratanud. Vaheajal kohvilaud.

Iga uus „MEIE ELU" tellija aitab kaasa sisukamale ajalehele.

Armast toetajaliiget

IGOR KRAUS'I

mälestab kurbuses

TORONTO EESTI SEGAKOOR

Leitnant

IGOR KRAUS'I

mälestavad

E. V. SÕJAKOOLI ja
LENNKOOLI LÕPETAJAD

Ootamatult lahkunud kallist ja head sõpra

IGOR KRAUS'I

leinavad

HELENE SAAGE
ARTHUR, ELLEN ja LINDA MÄEHANS

Relvavendi

JOHANNES ALLAS'T

surnud Torontos

VOLDEMAR MAHLAKASK'E

surnud Rootsis

mälestavad

SOOMEPOISID

Avaldame sügavat kaastunnet Dagmar ja Erik Kokker'ile armsa

EMA

surma puhul

RAHEL OLBREI-KOMPUS
ILSE ja VOLIK NYBERG-VASSILIEV
ALLY ja PAUL URVANDI
DAGMAR, HELEN ja ANDRES VÕSU
T. ja G. VINOGRADOV

Kallist

ELISABETH MURAKAS'T

mälestab

HILDA LOOTUS

Kauaaegset head tuttavat

JUHAN KARIN'AT

mälestavad leinas

ILMAR VÄRK ja
OSKAR TABUR perekondadega

TAEVALISSE KODUSSE SAABUS
ARMAS PALVETAV EMAKE

HERMIINE KRISTIINE LEE (Lepner)

Neiuna Gailit
sündinud 28. juulil 1894 Võnnus
surnud 11. jaanuaril 1978 Torontos

leinab

tütar IREENE

Ja nad näevad
Tema palet; ja
Tema nimi on
nende otsaesisel.
Johannese Ilm. 22:4

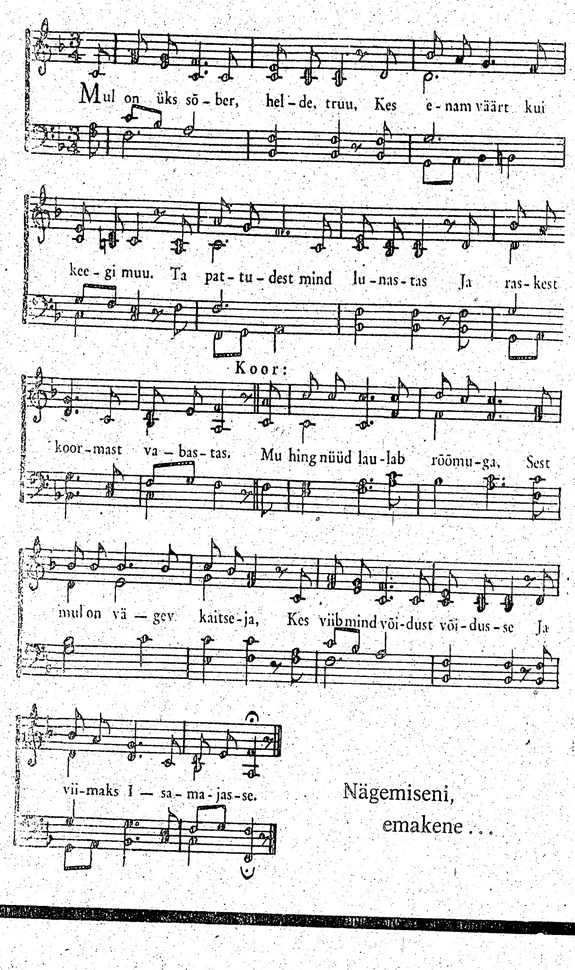

Nägemiseni,
emakene . . .

TEENETERIKAST LAULUPIDUDE ÜLDJUHTI, MAESTRO

ANTON KASEMETS'A

mälestab sügavas leinas

EESTI LAULJATE LIIT PÕHJA-AMEERIKAS

LAHKUS MU KALLIS ELUKAASLANE JA MEIE HEA ISA JA VANAISA

ANTON KASEMETS

tröostimata kurbusega

ABIKAASA
POEG ja POJAPOEG

LAHKUS MEIE UNUSTAMATA KALLIS EMA JA VANAEMA

AADE LAANI

sünd. 24. nov. 1904 Eestis
surn. 11. jaan. 1978 Torontos

Kallis on Jehoova meelest
tema vagade surm
Taaveti Laul 116:15

mälestavad leinas

tütar LYA perekonnaga
OMAKSED Eestis ja Austraalias

ARMAST PEREKONNA SÕPRA JA MUUSIKA ÕPETAJAT

ANTON KASEMETS'A

leinavad kurbuses

AUGUST ja RITA NÕMMIK
TÕNIS NÕMMIK perekonnaga
PEARO NÕMMIK perekonnaga
HERBERT LEESMAA perekonnaga

MINU UNUSTAMATUT ABIKAASAT, MEIE ARMAST ISA JA VANAISA

FRIEDRICH E. LAUBA'T

sünd. 15. veebr. 1903 Tallinn-Pirital
surn. 11. jaan. 1978 Torontos

mälestavad leinas ja kurbuses

abikaasa META
tütred TIIU ja ANNE perekondadega

Armast tädipoega ja sugulast

FRIEDRICH LAUBA'T

sünd. 15. veebr. 1903 Pirital
surn. 11. jaan. 1978 Torontos

mälestavad leinas

VOLDEMAR ERNESAKS abikaasaga
MAIT ERNESAKS perekonnaga

Lahkunud venda ja onu

OSKAR WIIKHOLM'I

sünd. 1903 Tallinnas
surn. dets. 1977 Pikering'is

mälestavad leinas

PAUL WIIKSALU abikaasaga
HELGA PIIRSALU perekonnaga
KALJU WIIKSALU abikaasaga USA's
SUGULASED Kodu-Eestis, Brasiilias ja Rootsis

Armast õemeest, kälimeest ja tädimeest

FRIEDRICH LAUBA'T

mälestavad kurbuses

ELLA ja BENNO RANDALOV
HELE MONTAGNA perekonnaga

Kallis abikaasa, ema ja vanaema

ROOSI SEIN

sünd. 3. mail 1907 Hiiumaal
surn. 15. jaan. 1978 Tallinnas

mälestavad leinas

JOHANNES
AITA perekonnaga
HEINO perekonnaga
MANIVALD perekonnaga

Endist kaasametnikku Tallinna Välispakkide Postkontorist

FRIEDRICH LAUBA'T

mälestavad leinas

AGNES KÜTT-BARYLSKI
ALICE KATTEMAA
HELMI MANDEL
LIISA METS
OLGA PÄÄBO
ALMA RASS
ERNA SUTA
FELIX HOLLAND

Armast kooliõe ema

AADE LAANI'T

mälestavad

ELLEN ja INES

Surma läbi lahkunud

HERBERT KRUUDA'T

mälestab

ÜHING EESTI SUVEKODUD JÕEKÄÄRUL

Ootamatult lahkunud

HERBERT KRUUDA'T

mäletab

ALISE SEIN-KODANIPORK

KIRIKLIKKE TEATEID

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid.
10 Lamport Ave., Apt. 307
Toronto 5, Ont.
M4W 1S6
Tel. 961-8391
Ch. Kipper — organist

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL
kl. 3 p.l. WHLD 1270 kc.

Pühapäeval, 22. jaanuaril kell 10.15 hommikul PÜHAPÄEVA KOOL.
Kell 11 hom. JUMALATEENISTUS. Tunnistavad nõukogu vennad. Segakoor.
Kell 6 õ. kõneleb külalisena kirjanik Aarand Roos. Naistrio.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
Vana-Andrese kirik Carltoni ja Jarvise nurgal.
Õp. Andres Taul
17 Frank Cres., Toronto M0G 3K6
Tel. 656-5248, kirikus: 923-5172

Pühapäeval, 22. jaanuaril JUMALATEENISTUS kell 4 p.l.
Pühapäeval, 29. jaanuaril JUMALATEENISTUS kell 11 enne lõunat.
Leeritunnid igal teisipäeval kella 7—8.30.

Õpetaja kõnetunnid igal teisipäeval ja neljapäeval kl. 6—8 õhtul kiriku käärkambris.

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS
Kirik: Redeemer Lut. Kirik, Bloor & Indian Rd.
Õp. T. Nõmmik
501 Davisville Ave, Toronto M4S 1J2
Tel.: 483-2478

Pühapäeval, 22. jaanuaril kell 5 p.l. JUMALATEENISTUS Epiphany Luteriusu kirikus 20 Old Kingston Rd. (Eesti Kodu kõrval).

Õpetaja kõnetunnid teisipäeviti kl. 6—7.30 õ. kodus, muul ajal vastavalt kokkuleppele.

EESTI EV. LUTERI USU PEETRI KOGUDUS
817 Mt. Pleasant Rd.,
Toronto M4P 2L1
Kiriku telefon 483-5847
Õp. Oskar Puhm
84 Dinnick Cres., Toronto M4N 1L8
telefon 483-4103

JUMALATEENISTUS 22. jaanuaril kell 11 hommikul. Laulab Cantate Domino koor C. Kipperi juhatusel.
PIIBLITUND kell 10 hommikul.
Pühapäevakool. Lastekoori harjutus.
ÄRSTIDE LAUDKONNAVESTLUS 22. jaanuaril kell 5 p.l. Juhatab dr. Jaan Roos. Kohvilaud.
NAISRING 25. jaanuaril kell 6 õhtul.
JUMALATEENISTUS 29. jaanuaril kell 11 hommikul. Pühapäevakooli 29. aastapäev. Laulab Pühapäevakooli koor Margit Viia juhatusel.
MUSICA DIVINA orkestri ja koori kontsert 29. jaanuaril kell 5 õhtul L. Avessoni juhatusel.

ÕPETAJA KÕNETUNNID teisipäeviti ja neljapäeviti kl. 6—8 õhtul.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223.
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077.

Pühapäeval, 22. jaanuaril kell 11 hommikul JUMALATEENISTUS. Kõneleb jutl. E. Saraoja. Laulab Segakoor.

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS
Stone Church,
45 Davenport Rd.
Jutlustaja H. RÜDMIK
P.O. Box 234, Toronto 18.
Tel. 233-5390.

Pühapäeval, 22. jaanuaril kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Tunnistusi, lauluettekanded. Jutlustab H. Rüdmik.

„USUSÕNUMI" RAADIOJUMALATEENISTUSED
iga pühapäeva hommikul kella 9.30 —10.00, lainel CHIC — 790 kc

Raadiojutluse teema pühapäeval, 22. jaan.: „Olge teie täiuslikud".

Eesti arst valvekorras

21. ja 22. jaanuaril
Dr. A. Peters 766-7611
28. ja 29. jaanuaril
Dr. Sauks 461-0912

JURISTID

ENN ALFRED
ADVOKAAT — NOTAR
Toronto Dominion Centre
P.O. Box 326, Room 1912
Royal Trust Tower
Toronto M5K 1K7
King—Bay
Telefon: 869-1777
24-tundi telefonivalve

TULUMAKSU LEHTEDE TÄITMINE
MARK TUOMOLA, B.A.
191 Eglinton Ave. East
Suite 206, Toronto
Finnish Credit Union Building
Tel. 488-1801

MÜÜGID

Müüa
MUSTJALA RAHVAROIVAD
Helistada tel. 762-5154 õhtuti.

Miamis, Floridas korras
MAJA
müüa või üürida. 2. magamistoaga, üldine õhujahutus, West Miami Shores. Lähemad teated pärast kella 6 õ. tel. 239-9766.

TÖÖPAKKUMISED

Vajame pooleks päevaks
JÄRELEVAATAJAT
4. aastasele poisile kl. 12.30—5 meie kodus Warden ja Sheppard rajoon. Helistada pärast kell 5 tel. 491-6778.

OPTIKUD

J. RATAS
Optika- ja Kellasepäärl
247 Danforth Ave. Toronto
Telefon 465-6251
PRILLID
parimas kvaliteedis nagu Christian Dior, Rodenstock, Zeiss jne.
Soft contact-lenses.
KELLAD
Omega, Tissot, Bulova, Accutron

VEOD

Veod Metro piirides
BALTIC MOVERS
30 Dewson St., Toronto. 534-1403

SUUR VEOK KOLIMISEKS
J. KRULL
Tel. 493-1485, helistada õhtul.

MITMESUGUST

Virve
helista
Hugole

R. S. KANE Ltd.
MATUSEMAJA
4812 Yonge Str.
(Sheppardi lähedal)
Willowdale
221-1159

„MEIE ELU" esindaja Montrealis on
PAUL KENTS
12064 Lavigne, Montreal P.Q.
H4J 1Y2
Tel. 334-4242

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad.
M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor
733 Mount Pleasant Rd.
Helistada tel. 489-8811 ● 489-8002
(lõunapool Eglintoni)

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

EHTEASJU
SKANDINAAVIA KINKEESEMEID:
LINIKUID, SOHVAPATJU,
PLASTIK-PÕRANDARIIDEID,
SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (ka lastele)

„Meie Elu" üksiknumbrid on müügil:

TORONTO
POKO'S MEAT PRODUCTS ARIDES: 376 College St.
319 Danforth Ave.
767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris ..... 484 Queen St. W.
Balint Book Store ..... 246 Spadina Ave.
„Meie Elu" talitus ..... 858 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen ..... 141 Danforth Ave.

THUNDER BAY
Finnish Book Store ..... 168 S. Algoma St.

SUDBURY
Wolfe's Bookstore ..... 133—135 Durham St. E.

Auväärset

ANTON KASEMETS'A

mälestab kurbuses

TORONTO EESTI SEGAKOOR

Lugupeetud ja armast klubi liiget

ANTON KASEMETS'A

mälestab leinas

EESTI PENSIONÄRIDE KLUBI TORONTOS

Lugupeetud endist muusikaõpetajat

ANTON KASEMETS'A

mälestavad leinas

TALLINNA LINNA TÜTARLASTE
KOMMERTSGÜMNAASIUMI VILISTLASED

Meie lugupeetud endist Estonia teatri direktorit

ANTON KASEMETS'A

mälestavad leinas

RAHEL OLBREI RIINA REINIK
TEET KOPPEL RUDOLF LIPP

Armast õpetajat helikunstnik

ANTON KASEMETS'A

mälestavad

endised Tallinna Kaarli Gümnaasiumi õpilased

LEIDA AVANDI AIME KAUR
ELMAR JAKOBSON SALME KONDOR
JOHANNES JAKOBSON MARIS LOKK
ELSA JUUDAS ELISE USTAL

Lugupeetud

ANTON KASEMETS'A

mälestavad

SALME ja VILLEM LOHUARU

Armast sõpra

ANTON KASEMETS'A

mälestavad leinas

LYDIA ja RALPH VIKSTEN

Oma lugupeetud ristiisa

kolonel

VÄINÖ V. SAVONEN

K.S. Dipl.

mälestab vaikses leinas

TÕNIS NÕMMIK perekonnaga

Woldemar Jaaku 70

Londonis, Ont. tähistas hiljuti oma 70. juubeli-sünnipäeva tuntud kaasmaalane Woldemar Jaaku. Juubilar on sündinud 2. jaanuaril 1908. a. Viljandis, kus sai ka oma alg- ja keskhariduse. Ta õppis Tartu ülikooli õigusteaduskonnas, mille lõpetas 1933. aastal. Akadeemiliselt kuulub juubilar korp; Fraternitas Livlensise perre.

Saabudes aastal 1949 Londoni oli W. Jaaku üks Londoni Eesti Seltsi asutajaid ja esimene esimees. Oma rahulikkusega ja otsekohesusega oli ta eeskujuks teistele ning kogus seltsi ümber peagu kõik Londonis elavad kaasmaalased. Perekond Jaakude kodu oli alati avatud kaasmaalastele, kes siia linna jõudsid oma uut elu alustama. Siit kodust said alguse ka mitmed üritused, mis viisid eestlaste nimed kohaliku Kanada ajalehe veergudele. Töötas neljateistkümne-paariline rahvatantsurühm ja laulis segakoor rohkem kui neljakümne-liikmelises koosseisus, esinedes tihti kanadlastele.

Juubilar oli ka üks esimesi, kes Londonis hakkas hoolitsema eestikeelsete jumalateenistuste korraldamise eest. Kirikuelu on talle praegugi südamelähedane, olles Eesti Ev. Luteriusu Pauluse koguduse esimeheks.

Ilma vastava volitusetā leian oma kohustuseks Sind, armas juubilar, ja Sinu abikaasat Elfit tänada selle piiritu ja südamliku vastuvõtu eest, mida teie osutasite kaasmaalastele, kes Kanadasse asumise algaastail siia linna jõudsid. Jatkugu Sul veel kauaks ilusaid aastaid, kus vanusepuhkusel olles saad aega oma huvide viljelemiseks rakendada! Selleks palju tervist, õnne ja jõudu!

V. L.

Rahvuskomitee kümnes esinduskogu

— mis äsja valiti 50-liikmelises koosseisus, tuleb pidulikuks ava- ja töökoosolekuks kokku New Yorgi Eesti Majas reedel, 27. jaanuaril. Valimiste peakomitee aruande esitab esimehena toiminud A. Prima, millele järgnevad esinduskogu vanima iikme ja peakonsul E. Jaaksoni sõnavõtud. Töökoosolekud on reede õhtul ja laupäeva hommikul. Päevakorras on ERKÜ aruanded, tegevuskava, eelarve, juhatuse j.t. valimised. Sama päeva õhtul on New Yorgis ka meeskoori traditsiooniline ball, mis arvult 25-es. Koori harjutused detsembris ja käesoleval kuul on toimunud Erik Veski juhatusel ballisttekannete õppimiseks. Juubeliball on Statler Hiltoni hotelli ballisaalis.

Cyrus Vance mõju tõuseb

Pärast J. Carteri välismaareisi märgitakse, et välissekretär C. Vance mõju presidendile on tublisti tõusnud, kuna tema julgeolekunõuniku Poola päritoluga Z. Brzezinski kurss on langenud, sest viimane ajab sageli väga keerulist vinta vänta välispoliitilist joont. Arvatakse, et tal puuduvad selged ja kindlad poliitilised tõekspidamised ja ta püüab laveerida keerulistes olukordades mitmete mõjumeeste vahel.

1978 aasta . . .

(Algus lk. 5)

vastav eesti elust eemale jäänud noor leiab, et tema aeg ja ametiüleanded ei võimalda temale aktiivset kontakti kohaliku eesti elu ja selle avaldustega. Aga kas see olukord peaks teda takistama andmast oma panust eestlusele majanduslikul viisil? See oleks siiski vähimalt väike elumärk sellest, et üks heade võimetega ja edukas eesti noor ei ole eestlusele mitte täiesti kaotsi läinud. Eestlastel vabas maailmas peaks küll olema senisest kindlam traditsioon, et kui keegi asub elama mõnda teise keskusesse, et ta võtaks vaevaks oma olemasolust informeerida mõnda kohalikku organisatsiooni või kogudust. Meid on vähe. Iga kaotus on suur kaotus meile ja ka orjaikkesse surutud Kodu-Eestile. Meie suured võitlusorganisatsioonid USA-s ja Kanadas peaksid Eesti Vabariigi 60. aastapäevaks välja töötama eestlaseks olemise minimaalprogrammi. Meie ei ole eestlased mitte ainult selle läbi, et me suuremal või vähemal määral kõneleme eesti keelt. Eesti keelt kõnelevad ka eesti kommunistid aga nad ei ole liikmeteks eesti rahva kehas, vaid on end sealt ise oma ateistlik-kommunistliku maailmavaate läbi eemaldanud.

Kas on loota, et 1978 aasta toob meile uut rahvuslikku vaimu? Märgid kõnelevad sellest, et meie tohime sellele tõsisele küsimusele vastata jaatavalt. Selle vastuse andmine on tõsine iskilik küsimus ja peaks sündima rahvusliku uhkuse ja rõõmsa meelega ja tänuga, mida Eesti meile on andnud ja oma usu ja kultuuri läbi annab ka võõrastel maadel.

Vaatleja

Kuubalased valmistuvad rünnakule Abessiinias

Kuuba punase peaministri F. Castro noorem vend Raul lendas Abessiiniasse, et teha ettevalmistusi Kuuba üksuste rünnakuks Ogadeni kõrbes Somaali vägede vastu. Arvestatakse, et Abessiinias on praegu juba 1200 Kuuba rünnaksõdurit. Peale nende on Addis Abebasse kogutud vähemalt 2000 N. Liidu asjatundjat, 2000 araablast, Ida-Saksamaa löögimehi ja tohutul hulgal vene relvi ja varustust.

Ontario põllumehed hädas valitsusega

Ontario põllumehed võitlevad valitsusega, kuna normid, mille järele nad produtseerivad toitaineid on väga madalad. Nii valmistatakse tohutul hulgal rohkem piima ja võid, kui on valitsuse normid. Suur hulk piima tuleb lihtsalt maha kallata, sest lehmi tuleb lüpsta ja piima ei ole kuhugi panna. Saaduste turustamine omal käel on keelatud ja piima ümbertöötajad võtavad lõviosa omale.

EESTI KINNISVARADE VAHENDUS

UNO MANKIN

Toronto Real Estate Board'i liige

Oleme kolinud UUS AADRESS ON:
2670 A. YONGE ST.
Sissekäik Lytton Blvd-ilt.
Tel. 487-4477.
Kodus Tel. HI 7-2017

Sõbralik ja õiglane teenimine.

Sun Life'i' kolimine lükati edasi

Möödunud reedel lükati Quebecis asuva suure kindlustusettevõtte Sun Life'i Torontosse kolimise otsuse tegemine 3-ks kuuks edasi. Sun Life kavatseb ümberkolimist Torontosse, sest ettevõtte asjaajamine on inglise keeles ja uue separistliku peaministri Rene Levesque keeleseaduse kohaselt peab Quebeci provintsis asjaajamine toimuma ainult prantsuse keeles. Selle tulemuseks on, et paljud suurettevõtted, mille peakorter senini oli Montrealis, kolivad Torontosse ja mujale. See on tekitanud raske olukorra eriti Montrealis, kuhu ehitati palju äriruume ja korterimaju, mis nüüd on jäänud tühjaks. Kui Torontos korterikriis suureneb ja ainult 1% kortereid on vakantsed, siis on tühjade ruumide arv Montrealis tõusmas kohati üle 20 protsendi.

YOUR Independent Insurance AGENT "SERVES YOU FIRST"

H. KIRIK INSURANCE AGENCY

23 WESTMORE DR.
SUITE 404, REXDALE,
Ont. M9V 3Y7 — Tel. 745-4622

KUHU MINNA?

★ Laup., 21. jaan. Eesti Majanduslubi XII aastapäeva ball Ascot Inn'i Humber Valley ballisaalis, Rexdale Blvd. nr. 534 algusega kl. 7 õ.

★ Laup., 21. jaan. „Estonia" orkestri aastapäeva-pidu Eesti Majas algusega kl. 7 õ.

★ Pühap., 22. jaan. Helmi Betlemi ja Maaja Roos-Duesbergi kontsert Tartu College'is algusega kl. 4 p.l.

★ Pühap., 22. jaan. arstiteaduslik vestlus Peetri kiriku ruumes algusega kl. 5 õ.

★ Neljap., 26. jaan. Erna Laanemäe loeng „Eesti keel eesti kodus" Eesti Majas algusega kl. 8 õ.

★ Laup., 28. jaan. Toronto Eesti Võitlejate Ühingu 25. aastapäeva pidu Eesti Majas algusega kl. 7 õ.

★ Laup., 28. jaan. ja pühap., 29. jaan. Lõuna-Ontario eesti noorte Nõupäevad, Town Manor Motel Hotel'is Hamiltonis.

★ Pühap., 29. jaan. „Talihari '78" Eesti Majas algusega kl. 3 p.l.

★ Reedel, 3. veebr. Jõekääru Lastesuvekodu „Tulu-tantsuõhtu" Tartu College'is algusega kl. 8 õ.

★ Laup., 4. veebr. saarlaste küünlapäeva kokkutulek Eesti Majas algusega kl. 7 õ.

★ Pühap., 5. veebruaril A. H. Tammsaare „Juudit" Kanada Eesti Teatri esituses Monarch Park Secondary School saalis algusegakl. 3 p.l.

Tulumaks

SEPARATSIOON JA ABIELULAHUTUS

Tulumaksu maksjale omab olulise tähtsuse aasta, kui tema abielus tekib muudatus kas lahutuse või separatsiooni näol, kuna seadus lubab kasutada teatud valikut, mis kõige kasulikum maksumaksjale.

Enne küsimuse lähemat selgitust on vaja määritleda, mida mõistetakse separatsiooni (separation) all. Vastavalt seaduse tõlgendusele, see on abielupoolte lahuselu kohtu otsusel, kirjalikul kokkuleppel, lahuselu vastastikkusel nõusolekul ilma kirjalikku kokkuleppeta ja hülgamine (desertion). Tingimuseks on, et sellise lahuselu või hülgamine ülejäänud aastast peab jätkuma püsivalt ja eelduseks on, et vastastikkusel nõusolekul järgnenud lahuselu ei ole sepitsetud peamiselt tulumaksust vältimise sihiga. Kui enne aasta lõppu kooselu on taastatud, siis tulumaksustamise seisukohalt separatsiooni ei ole olnud.

Abieluseisundi muutmise aastal maksumaksja, kui ta abielu kastel oli abikaasa ülalpidaja, seisab võimaluse ees, kas kasutada sissetulekust mahaarvamisena alimente või seniseid abielulisi mahaarvamisi. Tal on valik, kuid ta ei tohi kasutada mõlemaid. Ei soovi siin minna alimentide mõiste määritlusse. Mainin seda vaid väga üldiselt ja lihtsustatult, et see on ülalpidamisraha, mis määratud kohtu otsusega perioodiliste kindlaks määratud summadena lahuselava abikaasa ja laste elatiseks.

Kui alimendid võimaldavad suurema, kui abielulised mahaarvamised, siis maksja kasutab muidugi esimest, kusjuures alimentide saaja peab alati saadud summa näitama sissetulekuna. Siinjuures tuleks veel märkida, et ülalpidamisel olnud abikaasa sissetulek peale lahuselu algust ei kuulu enam arvestamisele abielupoole sissetulekuna.

Kui maksumaksja leiab sobivama kasutada senist abielulist mahaarvamiste moodust, siis eriti alaealiste laste olemasolul, tuleb endistel abielupooltel teha teatud kokkuleppeid. Nimelt nad on mõlemad õigustatud kasutama lapsi kui täielikku sõltlast (wholly dependant), sest lapsed osa aastast olid ühe ja niljem teise ülalpidamisel. Käesoleval juhtumil võivad mõlemad abielupooled laste arvel maha arvata igalt lapselt kas $430.— või $780.—, olenevalt vanusest. Sissetuleku poolel tuleb laste abiraha jagada pooleks, vaatamata sellele, mitu kuud lapsed olid ühe või teise ülalpidamisel. Näiteks kahe lapse puhul oeks jaotus $286.68 ühele ja $286.68 teisele.

Kui lahuselav või lahutatud naine taotleb aga ühe lapse arvel ekvivalentsust abielule (equivalent to married), siis siin mees ei tohi seda last oma arvele kanda ja kahe lapse puhul ta näitaks sissetulekuna ainult poole ühe lapse arvel, s.o. $143.34 ja mahaarvamistena kas $430 või $780. Naise sissetulekute poolel laste abiraha näol on aga $286.68 + $143.34, s.o. $430.02.

Olgu veel kord rõhutatud, et säärane valiku võimalus kehtib ainult aasta kohta millal toimub muudatus abielus.

(Küsimused saata „Meie Elu" toimetuse kaudu).

E. Soomet

TIIBKLAVERID — PIANIINOD
Petrof, Bluthner, Forster, j.t.
Uued ja renoveeritud.
Kitarrid, akordionid ja teised
MUUSIKARIISTAD
Parandus. Müümine.
REMENY
house of music Ltd.
353 Queen St. W., Toronto 133, Ont.
Tel. 363-1966

NORTHRAND FOODS LTD.

Baltimere värsked kilud, räimed kohale jõudnud

Küsida tel. 832-1525 või 832-2234

Mõttesähvatusi

Parteitud pole mitte parteitud. Nende parteiks on õigus.

☆

Täis kõht pole vabandus tühjale ajule.

☆

Niipea kui ta hakkas vabaks ajakirjanikuks, lakkas ta olemast kui vaba mees.

Mõni mees ei mängi isegi oma elus peaosa.

☆

Jumalad asetasid edu ette suhete tõkked.

☆

Kui nutfid ennast täis puhuvad, lähevad nad lõhki.

☆

Inflatsioon on vallutanud ka kirjanduse. Et üht ainsat mõtet väljendada, kirjutavad paljud autorid terve raamatu.

☆

Hullem kui hunt lambanahas on huntidega kaasa ulub lammas.

☆

Kui reklaam ja propaganda vastaksid tõele, poleks inimkonnal nii palju probleeme.

Kogunud NIHITS

JAAN ALMER KATUSETÖÖD

Teeme uusi ja parandame vanu, samuti suvilate katuseid.

Helistada tel. 699-5295

EESTI SIHTKAPITAL KANADAS
MEIE ÜHISKONNA
TEENISTUSES.

EESTI MAJA
958 Broadview Ave.
Toronto. Ont. M4K 2R6

Kanada dollar langes jälle

Möödunud nädalal langes Kanada dollar järjekordselt. Kui nädala alul Kanada dollar oli väärt võrreldes USA dollariga ainult 91,46 centi, siis nädala lõpul maksti Kanada dollari eest ainult 91,02 centi.

NALJAD

„Mida sa tahad pärast lõunat teha?" küsib ema pojalt.

„Mängin kas mudelrauditeega või toatüdrukuga. Olenob sellest, kummaga isa mängida tahab."

☆

Shvaabi perelsa läheb mõneks päevaks haiglasse. Ta tuleb poole tee pealt tagasi ja kamandab:

„Passige peale, et teie ühe inimese jagu vähem tuba kütate."

☆

Veltveebel nekrutile:

„Mis on teie elukutse?"

„Tshellist."

„Lähete ahvikiirusega köögi juurde puid saagima!"

☆

„Kui kaua tohib parkimiskella juures auto seista lasta?"

„Ülimalt kaks aastat. Siis peab auto viima tehnilisele järelvaatusele."

☆

Kodune kiritöö koolijuntsudele teemal „mida ma teeksin, kui oleksin miljonär?"

Kõige lühema kiritöö esitas väike Peedu. Ta kirjutas:

„Mitte midagi."

☆

Üks idasakslane küsib teiselt:

„Kuidas sa oma majast hiirtest lahti said?"

„Tegin plekist mänguhiire ja panin selle tänavale jooksma. Kogu küla hiired jooksid külast välja."

„Kas sa ei teeks nüüd plekist ühe mänguvenelase ja paneks ta tänavale jooksma," teeb teine ettepaneku.

☆

Autokooli õpetaja lühinägelisele kursandile:

„Kas näete meie ees sõitva auto numbrit ja saate seda lugeda?"

„Kus kohal teie näete autot?"